

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:16 Sayı:394

İŞÇİNİN SESİ

Gün örgütlenme ve hazırlık günüdür!
14 Mayıs 1990

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

Burjuvazi olağan yöntemlerle yönetemediği için yeni "yetki"lerden medet umuyor, ama bu da yetmiyor

DÜŞMANA VUR DEMOKRASİYİ KUR

Asıl kararlar, "finans-kapitalin iş yürütme kurulu" gibi çalışan yürütme organlarında alınmaktadır. Bu, çağımızda kapitalizmin bunalımının derinleşmesine, burjuvazinin daha da gericileşmesine paralel olarak tüm kapitalist dünyada işleyen bir eğilimdir. Zayıf halka Türkiye'de ise "zorunluluklardan ötürü" çok daha açık ve hızlı işliyor.

Son haftaların kararname tartışmasının, hâlâ sürmekte olan 1 Mayıs muharebesinin, Yağcı'ların sokağa "salıverilmelerinin", Türkiye'nin uluslararası ilişkilerindeki "yalnızlığının" altında *yetki ve güç* konusu, daha doğrusu burjuvazinin "yetkisizliği ve güçsüzlüğü", ülkeyi "olağan" yöntemlerle *yönetemezliği* yatıyor.

Burjuvazi 'sınırsız yetki' çığlıkları atıyor

413 sayılı kararname çevresinde kopan tartışmalar, *tüm* burjuvazinin halk düşmanı yüzünü bir kez daha sergiledi.

ANAP'lısından, MGK'ya dahil edilebilmek için yasa teklifi hazırlayan SHP'ye, bağımsız "solcu"(?) milletvekillerine dek burjuva muhalefetin 413 sayılı kanun hükmünde kararnameye itirazı, öze ilişkin değildir. "DİSK'li solcu" Fehmi Işıklar, muhalefetin "ortak bölenini" şöyle özetliyor:

"Yasama görevi, TBMM'nin en önemli görevidir. Uygulaması ile tüm ülkemizi ilgilendiren bu denli geniş kapsamlı bir kararnamenin TBMM'yi dışlayarak yürürlüğe konmasını milli iradeye indirilmiş ağır bir darbe olarak görüyoruz." (*Hürriyet*, 18 Nisan 1990)

Görüldüğü gibi, itiraz, kişi temel hak ve özgürlüklerinin bir kez daha kısıtlanmış olmasına değildir, biçime ve yönteme ilişkindir. "Yasama organının atlanması"na gelince, bu hiç de yeni değildir. Yakın tarih örnekle doludur. Son yıllarda uygulamasına geçilen "yüzlerce kararnameden çok azı meclise geldi. Hangi yasama meclisi, hangi yasama görevi?

Durum böyleyken, burjuva muhalefetin üzüntülerini anlamak için başka yere bakmak gereklidir. Muhalefet, burjuva devletle halk arasına sıkışmış ve bunalmıştır. "Herşeyden önce devlet" diyorlar ama, iktidarın uygulamalarına ses çıkarmasalar burjuvazi iyice yalıtılacak, emekçi yığınların öfkesi hepsine birden yönelecek, ayaklanma ve devrim "tehlikesi" daha yakına gelecek. Yok, halkı iktidara karşı eyleme çağırsalar, bu kez de, emekçi yığınların patlayıcı öfkesini "denetim" altında tutamazlar. Her durumda sorunludurlar.

Bu arada, yürütmenin yasamanın önünde olması ve daha da önüne geçmesi, bir şeyi güzel sergiliyor: Meclis, burjuvazinin "laflama" organı, içi çok sayıda gizli işsizle dolu olan bir "göz boyama kurulu"dur. Asıl kararlar, "finans-kapitalin iş yürütme kurulu" gibi çalışan yürütme organlarında alınıp uygulanmaktadır.

Bu, çağımızda kapitalizmin bunalımının derinleşmesine, burjuvazinin daha da gericileşmesine paralel olarak tüm kapitalist dünyada işleyen bir eğilimdir. Zayıf halka Türkiye'de ise "zorunluluklardan ötürü" çok daha açık ve hızlı işliyor.

Buna ek olarak bir de ANAP iktidarının özel durumu var. Bu iktidarın eli o denli sıkıştı ve manevra alanı o denli daraldı ki, hem kendi kendine yetki veriyor, hem de bu yetkiyi, mutlak çoğunluğa sahip olduğu yasamaya "göstermelik onaylatma" zamanını bile bulamadan uygulamaya kalkıyor.

Bu tutum karşısında, Mümtaz Soysal gibi liberaller, "güçlü devlet, galiba, kuralları olan ve bu kurallara herkesten önce kendi uyan 'ciddi' devlet demektir" şiirlerinden öğretmenvari "eleştiri" yapıyorlar. (*Milliyet*, 4 Mayıs 1990) Demirel, KHK'yı icat etmekle övünüyor ama biz yalnızca ekonomiye uyguladık, diyor.

Oysa bugünkü iktidarın, yalnızca ekonomide değil, özellikle siyasal planda, kendi kural, yasa, hatta anayasasını bile çiğneyerek kararname çıkarması, kararname anlayışındaki bozukluğu değil, burjuvazinin konumunun ne denli bozulduğunu, siyasal dengenin ne denli *aleyhlerine döndüğünü* gösterir. Bu durum, elbette işçi sınıfının gözünden kaçmıyor.

İşçi sınıfımız 'sath-ı taarruz'dadır

1 Mayıs günü işçi sınıfı, burjuvazinin olanca "önlemine", gazetelerde yayınlanan "aman dikkat" tehditlerine(!), Türk-İş yöneticilerinin "önce devlet" diyen bayram mesajlarına, çoğu sendikacının korkaklığına, alana yığılan binlerce polise, hazır bekletilen jandarma, ordu vb.ye karşın, 1 Mayıs *muharebesine* çıktı.

1 Mayıs muharebesi 1 Mayıs'ta bitmedi, 1 Mayıs'tan sonra da sürdü. Belediye, tekstil, gıda ve öteki işkollarının işçileri, burjuvaziyi cezalandırmayı günboyu işbırakma gibi "pasif"(!) eylemlerle hâlâ sürdürüyorlar. İşçiler, 1 Mayıs'ta polis kurşunuyla felç edilen Gülay Beceren adlı kardeşleriyle, tutuklanan işçi önderleriyle dayanışmayı yükseltiyor, onbinlerle işbırakıyor, hayatı durduruyorlar. Burjuvazi, hiçbir 1 Mayıs'ın bedelini bu kadar pahalı ödememişti!

Bu 1 Mayıs'ın en önemli yanlarından biri, işçi sınıfımızın, 1 Mayıs muharebesiyle birlikte mücadeleyi yeni bir düzeye yükseltmiş olmasıdır. İzmir, İstanbul gibi merkezlerde belediye ve hava işçilerinin gösterdiği gibi, artık, eskilerin deyimiyle "sath-ı mücadele, sath-ı taarruz" yapıyor.

Bu arada Danıştay, çimento grevinin ertelenmesi kararında yürütmeyi durdurdu. Şimdi kamu çimento işçilerinin önünde özel sektörde imzalanmış bir toplu sözleşme var. Hem bu, hem de işçilerin grev kararlılığı, çimento sektöründe militan bir mücadelenin süreceğinin işaretleridir.

Bir başka önemli gelişmede de, cola satan bayi ve bakkalların, tekel fiyatı belirleyen iki firmaya karşı boykota girmeleri oldu. İzmir'de başlatılan eylem, tüm ülkede büyük destek gördü, sempati topladı.

Cola boykotu, finans-kapitalin "yaygın küçük ve orta üretimi çıkarına uygun yönde biçimlendirmesiyle hızla eriyen, proleterleşen", "tüm burjuva iktidarlarınca ekonomik-demokratik haklarına saldırılan, hızla mülksüzleşmeye itilen" küçük burjuvazideki (*TKP Programı*, s.33-34) yaygın huzursuzluğu ve onun işçi sınıfının kavga kararlılığından nasıl etkilendiğini gösterdi. Tarımda kapitalistleşmenin derinleşmesiyle yoksullaşan küçük üretici, örneğin militan eylemlere soyunan tütün üreticisi... Otomotiv tekellerinin egemenliği ve hükümetin çeşitli uygulamaları altında iyice bunalan şoförler... Süpermarketlerin boğucu etkisi karşısında, yine onların istemlerini dikkate aldığı görülen belediyelerle zorlu kavgalara giren pazarcılar ve fırıncılar... Şimdi de bakkallar, bayiler...

İstanbul Bakkallar Derneği yöneticisi Muammer Çay, mahalle bakkallarının "sokak bank haline geldiğini ve veresiye satışlarıyla vatandaşlara kredi açtığını, ama sattıkları malın yerine yenisini koymakta zorlandıklarını, buna karşılık bir de market ve süpermarketlerle mücadele ettiklerini" söylerken, işçi sınıfıyla, dar gelirlilerle küçük esnaf arasındaki, "yoksulların dayanışması"nı göstermiş oluyor.

Gerçekten, devlet tekelci kapitalizminin gelişme süreci içinde, işçi sınıfının yaşam koşullarının kötüleşmesinin etkilerini bağrında duyan geleneksel küçük burjuvazi, deri grevinden demir-çelik grevine, tarım grevine dek işçi sınıfıyla dayanışma yapmak gereksinimini duydu, hatta birçok eyleme aktif katıldı. Nesnel temeli olan bu dayanışma, işçi sınıfının bugün küçük burjuvazi üstündeki burjuva hegemonyasını kırma yolunda adım attığını anlatıyor.

İşçi sınıfının küçük burjuvaziyi kazanmasının devrim için canalıcı önem taşıdığını bilen burjuvazi ise, bunun önüne geçmek için hemen manevra yapmaya başladı. Hem de işe cumhurbaşkanının cola boykotu yapmasından başlayarak!... Bu yüzsüzlük bile işçi sınıfının eriştiği gücü anlatmaya yeter.

Yaşayan ölü burjuvazi, burjuvazinin yağcısı yaşayan ölüler

Burjuvazi çelişkiler içinde çırpınıyor. Bir yandan işçi sınıfına karşı, devleti daha iyi çekip çevirebilmek için "yetki"sini artırmaya çalışıyor. Öte yandan, anayasa mahkemesi gibi kurumlardan gelen eleştiriler, meclis başkanının "meclisin üstünlüğü" diye ortaya atılması, ANAP'ta bu yönde çatlaklar çıkması, onu taktik geri adım atmak zorunda bırakıyor. Özal, şimdi meclis başkanı Kaya Erdem'e 413 sayılı kararnamenin mecliste görüşülebileceğini ima etti. Bu da döndü, "dışarıdan müdahaleyle hükümet edilemez" diyen başbakanı ve bakanları ayaklandırdı. Bu arada Demirel'in Özal'ın Ermenilerle gizli uzlaşma görüşmeleri örgütlediğini açıklaması ortalığı iyice karıştırdı.

Halkın demokrasi isteminin kabarması, Özal'ı o denli rahatsız ediyor ki, geçenlerde Antalya'da halkı tersledi. Kendisine alışamayanların kaçakçılar vb. olduğunu ileri sürerek, 55 milyon insana resmen hakaret etti.

Özal, tam güçsüz ve şaşkın burjuvaziye yaraşır bir kendine güvensizlikle abuk sabuk konuştu. Demokraside seçmenin "bugün seçtiğini yarın değiştiremeyeceğini" savundu. Oysa, seçmenin geri çağırma hakkı, kağıt üzerinde İngiltere'nin burjuva demokrasisinde bile yer etmiş bir ilkedir. İşçi sınıfının aktif demokrasi programının ise fiilen işleyen, ayrılmaz bir parçasıdır.

Bu arada İsmail Cem, Türkiye Kürdistanı'ndan söz ederken, "siyasetin girmemesi, bu boşluğu başkalarının doldurmasını getirir" diyerek, uyarıda bulundu. Bunun üzerine İnönü ve Demirel bölgeye üşüşmekte gecikmediler.

Demirel GAP gezisi yaparken, İnönü, güneydoğuyu gezdi. Panzer, tank, helikopter, yüzlerce özel harekat timi vb. eşliğinde "sosyal demokrasiyi" tanıtan ve gittiği yerde halkı PKK'yla silahlı mücadeleye çağıran İnönü, Mardin Ömerli'de halka "siz beni çok iyi tanırsınız" dedi. Gerçekten Kürt halkı, sosyal demokrasiyi çok iyi tanıdığını, İnönü'yü yuhlayıp, taşlayarak gösterdi.

Bu arada, burjuvazinin Yağcıları en nihayet, sokağa "salıverildiler". Burjuvazi, son aylarda Yağcıları "kahraman" yapıp şişirmek için çok uğraştı. Ama başarılı olamadı. Oktay Ekşi, 22 Nisan'da, "pekçok insan, Dr. Sargın ve Kutlu sanki mahsus cezaevinde tutuluyorlarmış gibi bir izlenim edindi" diye yazdı.

Son olarak, ramazanda "siyasi oruç" soytarılığı sahneye konuldu. 20 gün süren oruç, ramazan bayramı başlarken Özal'ın bir sözü "teminat kabul edilerek" sona erdirildi. Bu süre içinde, Egeli sanayicilerden TÜSİAD'ına, eski faşist Şıvgın'ından özel doktorlara, Adnan hocadan uluslararası heyetlere, sol liberal aydınlara kadar bir sürü çevre "seferber edildi".

Kimi, "demokrasimizin gerilemekte olduğu *havasını* kaldırmak için", Net Holding'den biri "turizmin zarar görmesinin önlenmesi için", yeni sağcı Teodorakis "Türkiye'ye uluslararası itibar kazandırmak için", kimi de "zaten zararlı şeyleri savunmuyor bu çocuklar" diye Yağcıların serbest bırakılmasını istedi.

TBKP'liler gidip, ırkçı Güney Afrika'ya iltica başvurusu gibi intihar eylemleri yaptılar. TC burjuvazisi, bu girişim karşısında çok utandı(!) Özal, bayramdan sonra kesin değişiklik olacağını söyleyince, Yağcı ile Sargın, orucu bozdu. Birkaç gün sonra da, mahkeme Yağcıları "salıverdi". Ankara cumhuriyet savcılığı, Nabi Yağcı ve Nihat Sargın'a parti kurabilsinler diye "iyi hal kağıdı" bile vermekte tereddüt etmedi. Bütün bunlar olurken İstanbul ve Ankara'da cezaevlerindeki tutuklulara düzgün açık görüş yeri verilmedi, çıkan olaylarda polis ailelere saldırdı.

4 Mayıs tarihli *Cumhuriyet*'e göre bir avukat, burjuvazinin Yağcılarla ilgili tutumu hakkında şunları söylemiş: "Bu DGM savcıları Nihat Demiral ile Ülkü Coşkun, Türkiye'de kurulmaya çalışılan komünist(!) partiye o kadar büyük bir iyilik yaptılar, öylesine propaganda malzemesi verdiler ki, TBKP'liler milyarlarca liralık medya harcaması yapsalar bu kadar etkili propaganda yapamazlardı."

Savcılar ve daha nice burjuvalar, bunlara "büyük iyilikler" yaptılar. Çünkü burjuvazi, onlardan işçi sınıfının devrimci dalgasına karşı "ülkenin onurunu kurtarmaya" yardımcı olmalarını bekliyor.

Nabi Yağcı, Nabi Yağcı öldü diyormuş. Burjuvazinin yardımlarıyla illegal parti adını da öne çıkarsa, işçi sınıfı onu burjuvazinin yağcısı olarak tanıdı. Kendine ister Kutlu, ister Yağcı desin, o işçi sınıfı için zaten doğmamıştı ki!

Salih Can

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. □ Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England □ Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) □ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Haksızlıkların kökünü kurutmak gerek

Merhaba!
Ben Seher. İzin verirseniz önce kendimden azıcık sözedeyim. Düşünmeye başladığımdan beri, haksızlıklara büyük bir tiksintiyle bakan biriyim. Politik bağlantılar kuracak kadar bilinçli olmadığım sıralarda, ki çok kısa bir zaman öncesine kadar öyleydim, bu nefretimi bunalımdan bunalıma düşerek dışa vurmuşumdur. Bilemiyorum, benim gibi kaç kişi, aileler hatta bireyler arasına kadar sızan, bir yığın üzücü olaylara neden olan haksızlık sisini hissetmiş, fakat bağlantılar kuramadığı, uyuduğu, daha doğrusu uyutulduğu için, etrafı yaldızlı kağıtlarla kaplı çirkin gerçekleri görememiştir ve bunların kaçta kaçı bunalımların sonucu, dibi görünmez bir uçuruma yuvarlanmış, kaçta kaçı doğruyu bulmuştur?

Gündemdeki konu 1 Mayıs. Sevinciyle, coşkusuyla, sancılarıyla ve acılarıyla 1 Mayıs bir kez daha yaşandı. Türkiye burjuvazisi her yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Mayıs'ı önlemek için yırtındı. Zamanında bu günü bahar bayramı olarak kabul ettirebilmek için yerlere bir çiçekli halılar döşemedikleri kalmıştı. Şimdi de Türk-İş 1 Mayıs'ı işyerlerinde kutlamak gibi saçma sapan bir karar aldı. Utanç defterlerine bir çentik daha atıyoruz.

Batı Berlin'de yapılan iki yürüyüşten biri olaysızdı. Ben de bu yürüyüşteydim. Neşe ve coşku ile slogan atan binlerce insanın arasında, birlikteliğin verdiği hazzı, attığım her adımda duyarak yürüdüm. Yataklarından yeni kalkan ve camlardan yürüyüşü seyretmekle yetinen insanlara bakarken, önce içimde bir kızgınlık belirdi. Biraz ardından ise, bu 1 Mayıs'ın benim yürüdüğüm ikinci, hatta bilinçli yürüdüğüm ilk 1 Mayıs olduğunu hatırlayarak utandım.

1 Mayıs akşamı, diğer yürüyüşte olan çatışmaların ve Türkiye'deki 1 Mayıs olaylarını protesto etmek için Türk Konsolosluğu'nun önüne giden arkadaşların polis ve Alman faşistler tarafından saldırıya uğradıkları haberleri hepimizi öfke ile sarstı. Burjuvazinin beyinlere empoze ettiği ve sık sık kullandığı milliyetçilik duygusu, görevini, her fırsatta olduğu gibi o günde de yerine getirdi.

Satırlarımı, tüm insanların barış içinde elele 1 Mayıs'ı kutlayacakları günlerin, yani sınıfsız toplumun tez gelmesi dileğiyle noktalıyorum.

Hoşçakalın.

S.Seher, Batı Berlin

Ellerimizin hünerini daha da iyi kullanalım

Selam yoldaşlar
Sizlere en içten komünist selamlarımı iletiyorum.

Federal Almanya'da ve Batı Berlin'de gelenekselleşen Ostermarsch, yani Paskalya yürüyüşü, bu yıl da yapıldı. Demokratik Almanya'da (DAC) ve Federal Almanya'da onbinler yürüyüşe katıldı.

Ostermarsch Berlin'in iki bölümünü de kapsamına aldı. DAC'ın başkenti Berlin'den başlayan yürüyüş, sınırda hiçbir kontrol yapılmadan Batı Berlin'de sürdü. Binlerce insanlar bu sınırı geçerken aklımdan çeşitli düşünceler geçti. Bu düşünceleri kısa da olsa sizlere yazmak istiyorum.

Sınırın, 8-9 Ekim 1989'da açılmasına bazı yönleriyle çok sevindim. Ama DAC'in karşı-devrimci bir yönetim altında olması nedeniyle bu sevinç, birçok insan gibi benim de kursağımda kaldı, üzüldüm. Bu üzüntü karamsarlık anlamına gelmiyor. Hele hele DAC Batı Alman sermayesi tarafından parsellendikçe bu üzüntü yerini kavga hırsına bırakıyor.

Yoldaşlar, komünistler olarak, bu konuda bir tavır belirlememiz gerekiyor. Lenin komünistlerin küçük, küçük devletler yerine, büyük ve güçlü devletlerden yana olduğunu belirtiyor. Ama isteğimiz kapitalist bir Almanya değil, sosyalist bir Almanya'dır.

Dünya komünist hareketinde onyıllarca yaşanan oportünizm bir çocuk doğurdu. Adı Gorbaçof ve onun hain politikası. Bu çocuğun devrimci merkezde doğması, tüm komünist hareketi etkiledi ve dünyada satılan devrimlerin sayısı hızla bir artış gösterdi. Karşı-devrimcilerin devrimleri pazarlamalarına, kapitalizmin bunu alabildiğine propagandasına rağmen, dünyada ve özellikle orta gelişmiş kapitalist ülkelerde sınıf çelişkilerini çözemedi, çözemez de. Tam tersine çelişkiler günden güne keskinleşiyor.

Yoldaşlar, bu karşı-devrimci, anti-komünist rüzgarlara karşı, daha bilinçli, daha azimli savaşmalıyız. Önceden beş çalışıyorsak şimdi on çalışmalıyız. En büyük darbeyi de, Türkiye'de ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirerek vurmalıyız.

Beklenen günler, güzel günler ellerimizdedir. Haydi ellerimizin hünerini daha iyi kullanalım. Ya komünizm ya ölüm.

M. Deniz, Batı Berlin

Alevilerin bir örgütü olan Batı Berlin Türkiyeli Yurtseverler Birliği'nin 1 Mayıs'ta yayınladığı güzel bildiriyi küçük bazı kısaltmalarla veriyoruz.

Alevidir yapımız Haklıya açık kapımız Davamız ezen ile Ezilene kurban olsun canımız!

Bugün dünyamızda, "sosyalizmin kaleleri yıkılıyor" diye, nazik ellerine kına yakanlar o kadar sevinmesinler. ... Emeği proletarya temsil ederken, sermayenin emperyalizmin eli kanlı, eli silahlı, vicdanı paslı temsilcisi olduğu bilinmektedir.

(...)

... Bu yenilgiler, bu geriye dönüşler, bu fotokopi sosyalist görüntülü yıkılmalar proletaryayı karamsarlığa düşürmesin. ... Biline ki galibiyet yine proletaryanın olacaktır. ... Proletarya diktatörlüğüne gidileceğinin tarihi derslerine sahibiz.

Biz Alevi bir toplumun proleterleriyiz. Kızıl bayrak bizim tarihi baş bağımızdır, halk mahkemeleri bizim yaşam biçimimizin hukuk alanıdır, devrimci müzikler bizim tarihsel deyişlerimizdir, (marşlarımızdır), semahlarımız devrimci yürüyüşlerimizdir.

Tam bin yıldır iftira, çamur, karalama ve ... en acımasız ... toplu katliamlara .... uğratılmış, ama bir türlü bitirilememiş, onurlu, başı dik Alevi toplumuyuz.

Biline ki, bitmedik, tükenmedik, yok olmadık. Her türlü gerici, şöven ve emperyalist katliam, yenilgi bizi daha iyi biliyor, her yenilgiden dersler çıkarıyoruz.

Alevi kökenli proletarya ... Anadolu'da binlerce, on binlerce şehite de sahiptir, sol örgütlerde yüzlerce, binlerce militana sahiptir. Proletaryanın davasına yürekten inanan şanlı bir tarihe ve altın sayfalı ihtilaller destanına sahiptir.

Hacı Bektaş Veli'nin güvercininin beyazlığı ak günleri muştular, barışı simgeler. ... 1 Mayıs'larda ... Batı Berlin Yurtseverler Birliği'nin tarihsel proletarya sloganı şu olacaktır:

Alevidir yapımız
Haklıya açık kapımız
Davamız ezen ile
Ezilene kurban olsun canımız!

Türkiyeli Yurtseverler Birliği

Deniz, Yusuf, Hüseyin işçi sınıfının mücadelesinde yaşıyorlar

İdamlarının 18. yılında Deniz, Yusuf ve Hüseyin'i sevgiyle, saygıyla anıyoruz.

Onlar inançlı, yürekli, devrimci halk çocuklarıydı. Halkın mutluluğu için mücadele ettiler, can verdiler. Çizgileri yanlıştı ama bu anlaşılabilir bir durumdu çünkü Türkiye'nin o günkü koşullarında, herşey pratikte daha yeni yeni netleşiyordu. Onların çizgide yaptıkları yanlış, devrimci mücadeledeki büyüklükleri yanında küçük kalıyordu.

Onlardan 18 yıl sonra hâlâ aynı çizgiyi savunanlar var. Onlar tarihi ilerletiyorlardı. Bugün aynı çizgiyi savunanlar ise tarihi 20 yıl geride durdurmuş, onlardan kopmuş oluyorlar. Deniz, Yusuf ve Hüseyin'in devrimci geleneğini bugün işçi devrimcileri, komünistler sürdürüyorlar.

Büyük Zafer'in 45. yıldönümünü daha büyük zaferler için mücadeleyi yükselterek, saygıyla anıyoruz

Hain Gorbaçof çizgisi 22 milyon şehidin kanıyla boğulacaktır

Emperyalizmin, savaş makinalarıyla, oluk oluk kan akıtarak yutamadığı bu koca ülkeyi, yıkamadığı sosyalizmi, şimdi hain Gorbaçof çizgisi ona ikram ediyor.

Dokuz Mayıs 1990, II.Dünya Savaşı'nı noktalayan büyük zaferin 45.yıldönümüdür.

II.Dünya Savaşı'nda, Faşist Almanya kimliğiyle emperyalizm koca Sovyetler'i yutmak istedi. Evet, bir gurup emperyalist ülke Sovyetler Birliği'nin müttefikiydi ama onların dertleri de Sovyetler'in yutulmaması değil, *Almanya tarafından* yutulmamasıydı. Nitekim onlar, savaşta, yıllarca, "tavşana kaç, tazıya tut" siyaseti izlediler.

Büyük zaferi, gerçekte, büyük kahramanlıklarıyla, özverileriyle, başkomutanları Stalin'in önderliğinde Sovyet halkı kazandı. 22 milyon şehit veren, kayın ağaçlarının kabuklarını ve ayakkabılarının köselelerini yiyen Sovyet halkı, emperyalizme değil ülkeyi yutturmak, bir lokma bile koparmadı. Üstelik başka halkları da boyunduruktan kurtardı.

Emperyalizmin, savaş makinalarıyla, oluk oluk kan akıtarak yutamadığı bu koca ülkeyi, yıkamadığı sosyalizmi, şimdi hain Gorbaçof çizgisi ona ikram ediyor. Dünya devriminin kalesini böyle içeriden hançerleyen bu çizgi, 22 milyon şehidin hesabını da emperyalizmle birlikte verecektir. Dünya işçi sınıfıyla birlikte Sovyet halkı bu düşmanı da yenecektir. Karşı-devrimci Gorbaçof urunu söküp atacaktır.

İspanya İç Savaşı'nda çarpışmış yaşlı komünistlerin bizimle yürümeleri hepimizi onurlandırdı

Ent rnasyonal Brigad'ın sancağı da aramızdaydı

Değerli yoldaşlar,

Londra'da 1 Mayıs çalışmalarımızı İTİB, LİB ve İTKB temsilcilerinden oluşan 1 Mayıs komitesinin çatısı altında gerçekleştirdik. Komite 1 Mayıs'tan bir ay önce çalışmaya başladı. Haftada bir düzenli yapılan toplantılarda çalışmalarımızı planladık, işbölümü yaptık.

Çalışmalarımızın ağırlığını ev ziyaretleri, fabrikalar önünde ve pazarda bildiri dağıtımı ve gazete satışı oluşturdu. Bir ekip yoldaş da flama, bayrak, önlük ve afişleme çalışmalarını yürüttü. Ayrıca hergün iş değerlendirmesi ve bir sonraki günün işlerinin planlanması için kısa toplantılar yapıldı. Bu çalışmalar 1 Mayıs eylemimizin coşkulu, düzenli ve yığınsal olmasını sağladı.

1 Mayıs sabahı 10'dan başlayarak toplandık. Teknik hazırlıkları son bir kez gözden geçirdik. Kızıl gömlek ve işçi miğferleriyle ellerinde kızıl bayraklarıyla güvenlik görevlileri toplanma yeri olan Clerkenwell Green'de önceden yerlerini aldılar. Sonra da biz topluca, marşlar söyleyerek otobüslerle alana girdik.

Yürüyüşü örgütleyen genel komitenin isteği üzerine 1 Mayıs kortejinin en önündeki yerimizi aldık.

En önde kızıl bayraklar ve *İşçinin Sesi* flaması vardı. Atılan sloganlara herkes coşkuyla katılıyordu. Yürüyüş sırasında Türkiye'den gelen haberler belirli aralıklarla duyuruluyordu. Türkiye'de işçi sınıfı hareketinin kavgayı "işçiler birleşin, iktidara yerleşin" sloganının yansıttığı kararlılıkla yürütmesi, hıncımızı daha da artırıyordu. Kortejin en kızıl ve kalabalık bölümünü oluşturuyorduk. Yürüyüş kolu hareket edince, İspanya İç Savaşı'nda savaşmış yaşlı komünistlerin sancaklarıyla kortejimize katılarak yürümeleri hepimizi çok duygulandırdı, onurlandırdı. Yürüyüş boyunca devrimci sloganlar atıldı. Devrim marşları söylendi. Görevli yoldaşlar yürüyüşün düzenli, disiplinli ve coşkulu olmasını sağladılar.

Yürüyüş bittiğinde otobüslerle Islington Belediyesi'nin salonuna gidildi. Burada 1 Mayıs'ı anlatan bir konuşma yapıldı, Türkiye'den alınan son haberler duyuruldu. İTİB marş korosu marşlar söyledi. Geceye katılan arkadaşlar saz çalarak türküler söylediler. Folklorcu arkadaşların çok güzel gösterisinden sonra "demokrasi için tek yol devrim", "işçiler birleşin iktidara yerleşin" sloganlarıyla gece sona erdi.

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

İşçiler birleşin 1 Mayıs'ta devleşin!

Erdal Erenler, Baycan Tez

İngiltere'de 1 Mayıs'ı, Türkiye işçi sınıfının "işçiler birleşin iktidara yerleşin" sloganında yansıyan kararlılıkla kutladık.

Gorbaçof'a hain dememiz ortalığı karıştırdı

Sahte dostlar yin ortalıktaydılar

Değerli yoldaşlar,

1 Mayıs'a hazırlanırken ve eylem sırasında, burjuva ve küçük burjuva saflardan aralıksız ideolojik saldırılarla karşı karşıya kalacağımızı çok iyi biliyorduk. Bu süreç içinde, Marksizm-Leninizmin arılığını korumanın, onu savaşta yaratıcılıkla uygulamanın vazgeçilmez ödevimiz olduğunu bir kez daha kavradık ve düşmana korku saldık.

Yürüyüş yerine Lenin'in rozetlerini, kırmızı çatkılarımızı takarak geldik. Yürüyüşün başlangıç yerine en erken gelenlerdik. Flamalarımızı açtık, bildirilerimizi yoğun olarak dağıttık. İşçi sınıfının sahte dostları hemen saldırmaya başladılar. Niye Lenin'in rozetlerini takıyorsunuz, onun fikirleri, onun ideolojisi öldü, diye sayıkladılar. Bazıları partimizin adına saldırınca gerekli cevabı aldılar. Biz yoldaşlarla sımsıkı kenetlenmiş, elele vermiştik. Bu 1 Mayıs'ta dört yanımızdan salvo ateşi altında kalacağımızı çok iyi biliyorduk. Hele Gorbaçof'a hain dememiz ortalığı iyice karıştırdı.

Yürüyüş başladığında işçi belgilerimizi haykırmaya başladık. "Yaşasın 1 Mayıs," "işçiyiz güçlüyüz, devrimlerde öncüyüz", "demokrasi için tek yol devrim". Yoldaşlarımız yol boyunca bildiri dağıttılar, gazetemizi sattılar. Lenin flamasını ve kızıl bayrağımızı miting alanına geldiğimizde hiç elden bırakmadık. Bir anda etrafımız gazetecilerle doldu. Habire flaşlar patlıyordu. DDR'den de arkadaşlar vardı. Lenin'i görünce şaşırıyorlardı. Alanda kitap masası açtık. Yoldaşımızın Alevilik kitabı hemen tükendi. *Yabancı İşçiler Sorunu* da çok ilgi gördü.

Bizim kulağımız radyodaydı. Türkiye'de ne oldu? Heyecanla haber bekliyorduk. Haberi alır almaz etrafımıza duyurduk. Daha sonra Kreuzberg'de yapılan 1 Mayıs eylemine de Türkiye'den gelen haberi ilettik.

Türkiyeli sol örgütler arasında aniden korsan miting yapma kararı alındı. Topluca Türk Konsolosluğu önüne gittik. Polis biraz geç uyandı. Konsolosluğun önü ana-baba günü idi. "Yaşasın 1 Mayıs" diye hep beraber haykırıyorduk. Bizler "faşizme ölüm" sloganına katılmadık. "1 Mayıs hakkımız söke söke alırız" sloganını öne çıkartık. Polis saldırdı. Etraf bir anda kum gibi polis oldu. Tutuklamaya fırsat vermedik. Diğer sol örgütlerden arkadaşlarla omuz omuza verip kümeleştik ve yol boyunca yürümeye başladık. Polis iki-üç kez daha saldırdı ama adam alamadı.

Yol boyunca slogan bağırıp yürürken, bu kez Alman faşistlerinin saldırısına uğradık. Ortalık bir anda karıştı. Polis de Alman faşistleriyle birlikte saldırdı. Alman faşistleri güzel bir dayak yediler. Birkaç polis de hırpalandı. Ama yine fire vermedik. Daha sonra eylemin bittiğini bildirip, topluca oradan ayrıldık. 1 Mayıs geçti ama görevlerimiz bitmedi. İşçi sınıfına sahte dostlarını daha iyi göstermeliyiz. Birliksiz işçi, işçi değildir. İşçi sınıfının üzerine yüklenen düşmanı ancak birlik içinde püskürtebiliriz.

Yaşasın işçi sınıfı ve TKP'miz!

M.Barış, Batı Berlin

Marş söyledik, halay çektik, sokakları inlettik

1 Mayıs çok güzel geçti

Yoldaşlar,

En sıcak devrimci selamlarımı iletirim. Size kısaca Fransa'daki 1 Mayıs'tan sözetmek istiyorum.

1 Mayıs yaklaşırken çeşitli hazırlıklar yaptık. Atölyelerde, gazete satışlarında işçiler 1 Mayıs'a çağrıldı. Paris dışında bazı bölgelerdeki arkadaşlara, foyer ziyaretlerine gidildi. Olabildiğince çok işçiyi 1 Mayıs'a katmaya çalıştık.

Kızıl bayraklarımızı afişlerimizi hazırladık. Ses aletlerini kiraladık. 1 Mayıs sabahı arabamız hazırdı. Arabaya anfiyi (hoparlörü) monte ettik. Orak-çekiçli bayraklarımızı arabanın üç tarafına sardık. Arabadan marşlarımızı, türkülerimizi duyurduk ve derneğin bulunduğu sokakta tam bir bayram havası estirdik.

Daha sonra arabayla Paris Strasburg çevresinde birkaç kez tur attık ve hoparlörden 1 Mayıs'la ilgili konuşmalar yaptık, işçileri 1 Mayıs'ta saflarımızda yürümeye çağırdık. Bir gurup arkadaşla beraber atölyeleri dolaştık 1-2 tane açık atölye bulduk. Bunlara bugünün 1 Mayıs olduğunu hatırlattık ve yürümeseler bile saygılı olmalarını istedik. Geçen yıl aynı bu şekilde dolaşan yoldaşlar çok sayıda açık atölye bulduklarını söylediler. Geçen yılki dolaşmanın etkisi olsa gerek ki bu yıl çok sayıda açık atölyeye rastlamadık.

Derneğe döndüğümüzde arkadaşların büyük bir kısmı toplanmıştı. Bir kısmı da toplanma yeri olan Nation'a geleceklerdi. Dernekten 3-4 gurup halinde dağılmadan alana gittik. Geçen yıl metroda bazı arkadaşlar birbirlerini kaybetmişlerdi. Bu yıl bu yanlışı tekrarlamamak için gurup başlarına birer tane anfi verdik.

Alanda bayrakları, flamaları açtık. Görevli arkadaşlar görevlerini aldılar. Marşlarımızı, türkülerimizi söyledik. Halaylarımızı çektik. Sloganlarımızı attık. Daha sonra yürüyüşe geçtik.

Güzel bir yürüyüş yaptık. Arada bir yürüyüş duruyordu ve biz de halaylar çekiyorduk. 1 Mayıs çok güzel geçti.

İşçiler birleşin iktidara yerleşin!

Ufuk Ç., Fransa

1 Mayıs sınıfa da, partiye de zengin deneyim kazandırdı

1 Mayıs'ın partiye öğrettikleri

"Fabrikalar TKP'nin kalesidir" hedefi ile yığın bağlarımızı güçlendirmek, örgütlenmek, işçi sınıfının militan eylemlerinin başını çekmek, sınıfa öncülük etmek. Bu misyonu yerine getirmeyi, parti örgütü, pratik içinde, kendine duyulan gereksinimi yaşaya yaşaya öğrenecektir, öğreniyor.

1 Mayıs 1990, dünyada ve Türkiye'de önemli değişikliklerin yaşanmakta olduğu bir sırada geldi. Bundan dolayı, işçi sınıfı ve burjuvazi arasında yıllardır süren 1 Mayıs Alanı muharebesi, bu yıl iki taraf için de daha önemliydi.

Burjuvazi, dünyada esen karşı-devrimci rüzgarlardan güç aldı. Buna dayanarak 1 Mayıs'ta karşı tarafı geriletmek istiyordu. Öte yandan geçtiğimiz yıl işçi sınıfımızın militan eylemliliği ve kararlılığı daha da artmıştı. İşçi sınıfımız topyekun yüklense 1 Mayıs Alanı zaptedilebilirdi ancak bu yıl bu, geçen yıldan kat kat daha büyük bir örgütsel güç gerektiriyordu. Bu güç toplanabilecek miydi?

Bu sorunun yanıtını ancak pratik verebilirdi. Yanıtın olumlu olması için çalışmak gerekliydi. Partimiz, 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanı'nda kutlanması hedefiyle çalıştı.

Partimizin 1 Mayıs çalışmalarını Türkiye çapında merkezi olarak örgütleyecek geçici 1 Mayıs Komitesi bir ay önceden oluşturuldu. Bu komite, ilk kez değişik alanlarda çalışan yönetici yoldaşları biraraya getiriyordu. Komite, parti örgütlerimizin 1 Mayıs hazırlıklarının eşgüdümünü sağladı.

Aynı zamanda, partimiz, 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanı'nda kutlanmasını savunan sendikalar, sol örgütler ve dergilerle eylem birliği toplantılarına katıldı. Hazırlıklarını, eylem birliği kararlarını dikkate alarak yaptı.

Burjuvazi de 1 Mayıs'ı Taksim'de yığınsal bir gösteriyle kutlatmamak için her türlü güvenlik önlemini aldı. Hatta zor kullanacağını 1 Mayıs'tan önce açıkladı. Burjuvazinin 1 Mayıs öncesi saldırıları bununla da sınırlı kalmadı.

Burjuvazi, Taksim'de, 1 Mayıs Alanı'nda kutlanacak, yığınsal ve militan bir 1 Mayıs'ın kendisine ciddi bir darbe indireceğini görüyordu. Bunun için ANAP'ından, DYP'sinden, SHP'sine kadar tüm burjuva partilerin yanısıra, sosyalist Parti'sinden TBKP'sine, her tür sarı sendikacısına kadar tüm beşinci kollar kollarını sıvadılar. Bir yandan işçi sınıfına hoş görünmeye çalışırken, öte yandan işçi sınıfının toplu ve militan bir eylem yapmaması için yoğun çaba harcadılar, propaganda yaptılar.

Sonuçta, 1 Mayıs günü, düşmanın gücünü geri teptirebilecek örgütsel güç toplanamadı. Bunun sezgisiyle işçi sınıfı, kalbi Taksim'de, 1 Mayıs Alanı'nda attığı halde, 1 Mayıs'ı en örgütlü olduğu işyerlerinde kutladı.

1 Mayıs Alanı bu yıl da zaptedilemedi ama alana teker teker giren çok sayıda devrimci 1 Mayıs alanında yumruklarını kaldırarak, slogan atarak saygı duruşu yapmayı başardı. Yıllardır süren 1 Mayıs Alanı muharebesinde, şeytanın bacağı kırıldı, kafası ise kırılamadı. Yine de şu açıktı: bu yıl 1 Mayıs'ın ardından çok daha büyük bir işçi gücü vardı. Yüzbinlerce işçi 1 Mayıs'ı işyerlerinde, onbinlercesi de alanlarda coşkuyla kutladı. 1 Mayıs Alanı'nda olan bitenlerin haberlerine tüm işçiler son derece duyarlıydı.

Burjuvazinin tüm saldırılarına karşın, 1 Mayıs'ta işçi sınıfı moral üstünlük kazandı. Burjuvaziye genelde bir geri adım daha atmak zorunda kaldı. Akbulut yaptığı basın açıklamasında, 1 Mayıs'a karşı olmadıklarını(!), yasalar çerçevesinde 1 Mayıs'ı kutlayanlara söyleyecek sözleri olmadığını belirtti. İşin çok hoş yanı şu ki, eylemlerin en "düşük" düzeyi, iş durdurmaydı. Bu, Türkiye çapında da en yaygın uygulamaydı. Düpedüz yasadışı olduğu halde "yasalar çerçevesinde" sayıldı.

Gören gözler için burjuvazinin geri adımı çok açıktır. Ama sınıf savaşımında hep görünümlere takılan, gelişmelerin özünü hiçbir zaman düzgün anlayamayan küçük burjuva sollar, 1 Mayıs 1977 sonrasında olduğu gibi, bu yıl da 1 Mayıs'ın ardından bir gerileme psikolojisine girdiler. İşçi sınıfına yabancı bu psikolojiyle, sınıf savaşımının gereksinimlerine yanıt veremediklerini daha net sergileyecekler.

Komünistler olarak bizim değerlendirmemiz, bu 1 Mayıs'ın geçen yıla göre geneliyle daha başarılı olduğu, ancak olması gereken ve örgütsel güç yetse olabilecek olan açısından yeterli başarı sağlanamadığıdır. Açıktır ki, işçi hareketi örgütlenme sorununa yüklenmek durumundadır.

1 Mayıs çalışmaları, partimiz açısından da genelinde ileri, ama içinde eksiklikler taşıyan bir adım oldu. Şimdi 1 Mayıs hazırlıklarımızın başarılı ve başarısız yanlarını kısaca değerlendirelim. Değerlendirmeyi yaparken Avrupa örgütlerini bunun dışında tutacağız. Yalnız şunu belirtelim ki, Avrupa örgütlerimizin hemen hepsi bu yıl 1 Mayıs'ı başarıyla kutladılar.

Başarılı ve başarısız yanlarımız

Başarılı yanlarımızı şöyle sıralayabiliriz:

1. Türkiye çapında merkezi eylem örgütlenmesini eksik de olsa sağladık. Bu konuda deneyim kazandık.
2. Kadrolarımız militan eyleme çıkmada bir adım daha attı. Militanlık eski düzeye oranla önemli ölçüde arttı.
3. Katılımı yüzde yüz artırdık.
4. 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanı'nda kutlanması açısından kesin bir başarı sağlanamadı ve bu anlamda eylem sonuç alıcı olmadığı halde, kadrolarımızın moralinde dalgalanma olmaması, örgütün işçileştiğini, sınıf savaşımının harında piştiğini, olgunlaştığını çok güzel gösterdi.

Başarısız yanlarımızı da şöyle sıralayabiliriz:

1. 1 Mayıs'a katılımımız parti üyeleri ve yakın sempatizanlarla sınırlı kaldı. İşyerlerinde, işçi semtlerinde, işçileri 1 Mayıs'a *katmak* için yeterince yoğun ajitasyon, propaganda ve yığın çalışması yapılmadı. "1 Mayıs 1 Mayıs Alanı'nda kutlanmalıdır" belgisi yalnızca dar anlamda örgüte değil, aynı zamanda sınıfa yönelik bir belgiydi. Ancak örgüt, daha çok kendisini katılıma yönelik örgütlemekle kaldı.

Bu durumun sonucunda, partiyi değişik yollardan tanıyan işçi kesimi eyleme bizimle katılamadı. Eylem içinde partili kazanma görevi de geriye kaydı.

2. Hazırlıklarımız ve ortama bakışımız, eylem birliği toplantılarında alınan kararlara fazlaca bağımlı kaldı.

Bu yüzden burjuvazinin 1 Mayıs'ta uygulayacağı taktik konusunda yeterince serinkanlı ve bağımsız bir değerlendirme yapılamadı. Bunun sonucunda da buluşmalar olası güvenlik önlemlerine göre ayarlanamadı. 1 Mayıs'ı, 1 Mayıs alanında kutlamaya kararlı binlerce işçi ve devrimci, bu arada çok sayıda yoldaşımız, polis tarafından daha eylem başlamadan gözaltına alındı. Aynı nedenle, yedek eylem planları uygulanamadı.

3. Haberleşme zincirinde aksamalar oldu. İlk kararlaştırılan haberleşme zinciri boğulduğunda onun yerine geçecek bir başka haberleşme zincirinin önceden kararlaştırılmamış olması bunun bir örneğiydi. Ama asıl önemlisi, böyle eylemlerde artık planlarımızın teknik düzeyini de yükseltmeliyiz.

Öne çıkan görevlerimiz

Yukarıda 1 Mayıs çalışmaları ve eylemleri sırasında örgütlerimizde öne çıkan başarılı ve başarısız yanları sıraladık. Bunlar, zaten önümüzde duran görevlerimizin önemini bir kez daha sergiliyor. İdeolojik ve siyasal çalışmayı yoğunlaştırarak kadroları yetkinleştirmek ve ortak bakışı pekiştirmek, maddi gücümüzü artırmak gibi görevlerin ne büyük önem taşıdığı görülüyor.

"Fabrikalar TKP'nin kalesidir" hedefi ile yığın bağlarımızı güçlendirmek, örgütlenmek, işçi sınıfının militan eylemlerinin başını çekmek, sınıfa öncülük etmek. Bunun ötesinde, bir de parti örgütünün, deneyim içinde pişmesi gibi doğal bir süreç yaşanıyor. Bu misyonu yerine getirmeyi, parti örgütü, pratik içinde, kendine duyulan gereksinimi yaşaya yaşaya öğrenecektir, öğreniyor.

Yine bununla bağlı olarak, eylem birlikleri, partinin kendi çalışmasını geriye çekici olmamalıdır. Tam tersine parti eylem birliğini ilerletmelidir. Bundan, sınıf hareketinin, devrimci eylemlerin gelişme yolunu doğru gösterek ve bu yolda en önde dövüşerek gerçekten öncü olmayı kastediyoruz.

Bu 1 Mayıs'tan sonra küçük burjuva sol hareketlerde gerileme var. İşçi sınıfının, işçi sınıfı devrimcisi komünistlerin ise gerilemeleri için hiçbir neden yok. Üstelik küçük burjuva solların gerilemesiyle komünist öncüye duyulan gereksinim daha da çıplak olarak ortaya çıkmakta, çok bir fırsat doğmaktadır. Şimdi 1 Mayıs'tan çıkan derslerin de ışığında, yoldaşlarımızı, örgütümüzü sınıfın içine daha derinlemesine dalma, sınıfa daha iyi öncülük yapma görevi bekliyor.

Sosyalist ülkelerden esen karşı-devrimci rüzgarlara

Lenin resmiyle meydan okuduk

Değerli yoldaşlar,

1 Mayıs bayramınızı candan kutlar, sizleri yoldaşça selamlarım.

1 Mayıs 1990'ı biz B.Berlin'de yaşadık ve yaşattık. Yürüyüşe en büyük katılımı sağlamak için elimizden geleni yaptık. Ancak burjuvazinin sosyalist ülkelerde olanlardan yararlanıp giriştiği ideolojik saldırılar örgütlenmemizi biraz zorlaştırdı. Hele Alman işçiler, Doğu'lusuyla Batı'lısıyla 1 Mayıs yürüyüşüne çok az katıldılar. Biz buna rağmen, başlarımız dik, onların şaşkın bakışlarına omuzlarımızdaki Lenin resmiyle karşılık vererek yürüyüşümüzü yaptık.

Türkiye'den gelen haberler B.Berlin'de bomba gibi patladı. Anında, Türkiyeli devrimciler arasında B.Berlin Türk Konsolosluğu önünde korsan miting yapma kararı alındı. Orada polislerin ve faşistlerin saldırılarına rağmen çok güzel ve militan bir gösteri yapıldı.

Biz hep kızıl Marksist-Leninist olacağız. Hain Gorbaçof'ların kapitalistlerle kol kola girip tutturdukları uzlaşma şarkılarına katılmadan, işçi sınıfının gür sesiyle, alanlarda, sokaklarda, devrimlerden söz eden o güzel türkülerimizi haykıracağız.

Yaşasın 1 Mayıs!

Yaşasın Marksizm-Leninizm!

Cengiz Biçer, B.Berlin

1 Mayıs'ı kıpkızıl kortejimizle, coşkuyla kutladık

Çocuklarımız da kızıldı

Yoldaşlar,
Dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve savaşım günü olan 1 Mayıs'ı Paris'te coşkuyla kutladık. CGT sendikasının örgütlediği yürüyüşe kıpkızıl kortejimizle TKP olarak katıldık.

Yürüyüşün başlama noktası olan Nation'da toplandıktan sonra 1-1,5 saat bekledik. Yürüyüş, geç başladı. Bekleme sırasında, bizim bulunduğumuz yakın bir yerde, 100-150 kişilik gurup ile Fransız polisi arasında çatışma çıktı. Yarım saate yakın süren bu çatışma sırasında, kortejimizde görevli yoldaşlar ve sempatizanlar, kortejimizin güvenliğini aldılar.

Yürüyüşün ilk başlarında biraz karışık olan kortejimiz, yürüyüş ilerledikçe düzene girdi. Geçen yılki 1 Mayıs'tan daha da kıpkızıl bir görünüm içindeydi. En öndeki kızıl bayrakların hemen arkasında yürüyen ve üzerlerinde ayrı ayrı harflerle TKP ve 1 Mayıs yazısı bulunan 8 çocuk, yol kenarında yürüyüşü seyreden insanların en çok dikkatini çeken şey oldu.

Kortejimizin düzenli yürümesi, teknik hazırlıkların (ses düzeni, pankartlar vb.) iyi olması, Türkiyeliler arasında en kalabalık kortejlerden biri olması, 1 Mayıs öncesi yaptığımız çalışmaların güzel bir ürünü olarak beni sevindirdi. Elbette bazı eksiklerimiz de vardı. Ama önemli olan bu eksikleriimizden ders çıkartarak gelecek 1 Mayıs'lara daha da iyi hazırlanmaktır.

Yaşasın 1 Mayıs!
Yaşasın TKP!

Ali K., Paris

Planlarımızı daha iyi uygulayabilirdik, yine de

Geçen yıldan iyiydi

Değerli yoldaşlar,
Fransa'dan bu yılki 1 Mayıs'ın örgütlenmesi hakkında düşüncemi iletmek istiyorum.

1 Mayıs çalışmasına yönelik iyi bir planımız olmasına rağmen, geçen yıla oranla daha düzensiz hazırlandık. Geçen yıl çok iyi hazırlanmış ve daha önceki yılları ikiye katlayan bir sayıda yürümüştük. Bu yıl ise sayımız hemen hemen geçen yıla eşitti.

1 Mayıs çalışmaları sırasında yoldaşlardan, 1 Mayıs'a katabilecekleri kişilerin listelerini getirmeleri ve ilişkilerini 1 Mayıs'a kadar sürekli ziyaret etmeleri istendi. Ama, ben de dahil olmak üzere, yeterince canlı çalışmadığımız için 1 Mayıs'a katabileceğimiz insanların bir kısmını katamadık.

Bu eksikliklere rağmen, 1 Mayıs günü, 1 Mayıs'ın coşkusuyla, kortejimizin kıpkızıl oluşuyla, geçen yılı aratmayacak bir şekilde geçti.

Yaşasın 1 Mayıs!
Yaşasın TKP'miz!

Muzaffer Savaşçılar, Paris

Avrupa ülkelerinde yaşayan Türkiyeli işçiler olarak

Türkiye'deki kavgaya omuz verm k g rek

Merhaba yoldaşlar,
Paris'te kutladığımız 1 Mayıs'a ilişkin iki noktayı aktaracağım.

1 Mayıs öncesi yaptığımız çalışmalar sırasında eyleme katılmaya söz veren işçi arkadaşlarımızın bazıları, eyleme katılmayıp ormanlara piknik yapmaya gittiler. Kortejimiz yeterince kalabalıktı, bunu o açıdan söylemiyorum. Ama Türkiye'de işçiler, emekçiler ve öğrenciler, binbir yasak koyulmasına rağmen, 1 Mayıs'ı kutlamak için canları pahasına sokaklara çıkarken, Avrupa ülkelerinde yaşayan Türkiyeli işçiler olarak bizler de buna uygun davranmalıyız. Bunu vurgulamak istedim.

İkinci nokta şu: Alanda toplandıktan kısa bir süre sonra, bir gurup ile polisin arasında çatışma çıkması, Türkiyeli örgütlerin çoğunda panik yarattı. Bazıları alandan ayrıldılar yürüyüşü terkettiler. Böyle ufak bir çatışma yüzünden alandan kaçılırsa, bu arkadaşlar Türkiye'de hiçbir zaman 1 Mayıs'ı kutlayamayacaklar demektir. Bunlar arasında yürüyüşe korkarak gelenler vardı. Yürüyüş sırasında fotoğraf çekerler de Türkiye'ye gönderirler diye korkuyorlardı!

Yaşasın TKP!

Z.Yener, Paris

Avrupa'da yaşayan işçiler, Türkiye'deki kavgaya omuz vermelidir.

Bütün 1 Mayıs eylemlerine katılmanın yanısıra

Afişleme ve yayın satışı yaptık

1 Mayıs'ın 100. yılı bütün dünya işçilerine ve Türkiye'de militan bir mücadele veren işçi sınıfına kutlu olsun.

Yoldaşlar, elimize gelen 1 Mayıs afişlerini, sempatizan yoldaşlarla birlikte, Stuttgart'ın Türkiyeli'lerin çok olduğu bir semtine ayrıca Türkiyeli işçilerin gidip geldikleri işyerlerinin yollarına yapıştırdık. Elimizde afiş az olduğu için diğer semtlere afişleme yapamadığımıza çok üzgündük. Seneye artık Türkiye'de afişleme yaparız dedik.

Afişleme işlemlerimiz bittikten sonra, 1 Mayıs'ta bol yayın satmayı kararlaştırdık. Üç elden yayın satışını gerçekleştirdik ve elimizdeki *İşçinin Sesi* yayınlarını sattık. Elimizde az bulunan MK Durum Değerlendirmesi'ni örgütlere birer tane verdik.

Eylemimiz küçük de olsa, birlikte çalışan yoldaşlar ilk defa böyle bir eylemde bulunuyorlardı. Hepsi de *İşçinin Sesi*'ni satmaktan mutluydular. Mutsuz insanları da mutlu yapmak için söz verdik. Buradaki yürüyüşe Türkiyelilerin katılımı geçen senelere göre biraz fazlaydı. Çünkü yeni çıkacak yabancılar yasasıyla, burada işsiz kalan Türkiyelilerin Türkiye'ye gönderilme olasılığı doğuyor.

1 Mayıs yürüyüşünden sonra Alman demokratlarla birlikte pikniğe gittik. Orada 1 Mayıs'ın önemi vurgulayan konuşmalar yaptık. Gelecek onun için savaşanlarındır dedik. İşçinin zincirlerinden başka kaybedecek birşeyi yok dedik.

Türkiye'de 1 Mayıs'ı militan eylemlerle kutlayan bütün yoldaşları işçileri, emekçileri, gençleri candan kutluyoruz. Emperyalizmin zayıf halkasını zincirden koparıp, komünizmin kızıl bayrağını Türkiye'de göndere çekeceğiz.

Yoldaşlara çalışmalarında üstün başarılar diliyoruz.

Yaşasın Türkiye Komünist Partisi!

Savaş Yoldaş, Stuttgart

Batı Berlin'deki 1 Mayıs eylemlerine ilişkin birkaç gözlem

İki ayrı kutlama olmamalı

Selam yoldaşlar,
Dünya işçi sınıfının ve tüm yoldaşlarımın 1 Mayıs'ını kutluyorum.

1 Mayıs, 1886'da, Amerikan işçi sınıfının 8 saatlik işgünü kavgasından doğdu. 1889'da Enternasyonal tarafından dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve savaşım günü olarak ilan edildi. 1890'da da bu içerikle kutlandı.

Birçok örgüt ve sendika bu 1 Mayıs'ı, 1 Mayıs'ın doğuşunun 100. yılı olarak gösterdi. Bence bu 1 Mayıs'ın doğuşu açısından doğru değildir. 1 Mayıs'ın doğuşu 1886'dır. Ama birlik, dayanışma ve savaşım günü olarak kutlayışının 100. yıldönümü olduğu söylenebilir.

Diğer yoldaşlar, 1 Mayıs'ın Batı Berlin'de nasıl geçtiğine değindiler. Ben olayları tekrarlamak yerine, önce, Batı Berlin'de 1 Mayıs'ta işçi sınıfının eylem birliğinin nasıl bölündüğünü anlatmaya çalışacağım.

Batı Berlin'de 1 Mayıs, 1987'ye kadar tek bir gösteriyle kutlandı. 1987'de otonom kesimler "devrimci 1 Mayıs" adı altında, Kreuzberg semtinde ayrı bir yürüyüş düzenlediler. Gerekçe olarak, diğer 1 Mayıs yürüyüşünün DGB (Alman Sendikalar Birliği) tarafından çağrılması, 1987'den önce yapılan 1 Mayıs'larda polisin otonom kesime saldırması ve bu saldırılara DGB'nin tutum almaması gösterildi. Bir de DGB'nin düzenlediği 1 Mayıs yürüyüşünün militan ve devrimci olmadığından dem vuruldu. Oysa tam da bu nedenle DGB'nin 1 Mayıs gösterisine katılmak daha doğrudu. 1 Mayıs yürüyüşlerinin militan geçmesi ileri işçilerin, komünistlerin ve devrimcilerin görevidir.

"Devrimciyim" diyen ve ayrı bir "devrimci 1 Mayıs" düzenleyen bu kesimin "devrimciliği"nden biz şüphe ediyoruz. Bunlar DGB'nin çağırdığı 1 Mayıs yürüyüşüne katılmakla, DGB yönetiminin kuyrukçuluğunu yapmayı özdeşleştiriyorlar. Bu büyük bir yanlıştır. Biz Batı Berlin'deki TKP'liler olarak DGB'nin çağırdığı 1 Mayıs yürüyüşüne katılıyorsak, DGB yönetiminin reformist sloganlarını mı yükseltmek zorunda kalıyoruz? Tam tersine, "demokrasi için tek yol devrim", "işçiyiz güçlüyüz, devrimlerde öncüyüz", "Kürt halkına ayrılma hakkı" vb. devrimci sloganları yükseltiyoruz. Lenin'in resmini taşımamız bile, DGB yönetimiyle aramızdaki koca uçurumu göstermeye yetmektedir.

Gelecek yıllarda işçi sınıfının birlik, dayanışma ve savaşım günü 1 Mayıs'ı yine birlikte kutlamak zorundayız. "Devrimcilik" adına, 20 milyon işçiyi DGB'nin sarı yönetimine bırakıyorsak, daha doğrusu o yönetim bizi bezdiriyorsa, o zaman işe uzun soluklu bakmıyoruz demektir. Bu tür "devrimcilik"te biz yokuz.

Bir de 1 Mayıs günü Türk Konsolosluğu'nun önünde yapılan korsan mitinge değinmeden edemeyeceğim. Bu mitingde, bazı sol örgütler tarafından "Türkiye'de faşizme ölüm" sloganı atıldı. Bu arkadaşlar faşizmle baskı yöntemleri hâlâ ayıramıyorlar.

Faşizm, burjuvazinin bir yönetim biçimidir. Baskıcı yöntemlerin ise, faşizm altında hepsi, burjuva demokrasisi altında ortama göre bazıları uygulanır. Baskıcı yöntemlerin kullanıldığı her yerde faşizm yoktur. Türkiye'de baskıcı yöntemler kullanılıyor ama, Türkiye tipi güdük bir burjuva demokrasisi vardır. Faşizm yoktur. Federal Almanya'da da baskıcı yöntemler kullanılır ama, Türkiye'ye oranla biraz daha liberalleştirilmiş bir burjuva demokrasisi vardır. Bu arkadaşların anlayışına göre Federal Almanya'da, Fransa'da, İngiltere'de kısaca da tüm kapitalist ülkelerde faşizm olması gerekir çünkü baskıcı yöntemler buralarda da zaman zaman gündeme gelmektedir. Bu arkadaşlara tavsiyemiz o güneş gözlüklerini çıkartıp, etraflarına aydınlıkta bakmalarıdır. Çünkü onların anlayışı gerçek düşmanı gözden düşürüyor.

Yoldaşlar,
Batı Berlin'de eylemlere katılırken, kalbimiz İstanbul'da 1 Mayıs Alanı'nda attı. Nazım'ın deyimiyle "kalbimizin yarısı buradaysa, yarısı da İstanbul'da 1 Mayıs Alanı'ndaydı". Akın var akın 1 Mayıs alanına akın, alanı zapt edeceğiz alanın zaptı yakın!

Yaşasın 1 Mayıs!
Yaşasın işçi sınıfının birliği!

M.Deniz, Batı Berlin

Burjuva ideolojisinin en tepede at oynatarak dejenere etmeye çalıştığı

SBKP'de hizipler cirit atıyor

Dileğimiz, ülkede sınıf mücadelesinin yükseldiği bir ortamda yapılacak olan SBKP Kongresi'nde, başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm sosyalist ülkelerden kaynaklanan ve dünya çapında yayılan karşı-devrimin gelişmesini durdurmaya, demokrasi ve sosyalizm doğrultusunda *karşı-saldırıya* geçmeye niyetli ve yetenekli güçlerin etkinlik kazanmasıdır.

Sosyalist ülkeler sayfalarını hazırlayan: Haluk Moralı

Sovyetler Birliği Komünist Partisi hızlı bir *pererojdenie*, yani *dejenerasyon* içindedir. Derin bir bunalımın içinde olan SBKP'de hizipler cirit atmakta, burjuva ideolojisi, partinin en tepesinde at oynatmaktadır. Partinin 2 Temmuz'da toplanması planlanan 28.Kongresi yaklaşırken, SBKP, kimi yorumlara göre 10, gerçekte ise en az 3 fraksiyona bölünmüş durumdadır.

Soviet Weekly'de yayınlanan bir yazıya göre, Moskova Yüksek Parti Okulu'nda öğretmenlik yapan M.V. Maliutin, SBKP içindeki eğilimleri şöyle sıralıyor:

"— *Kendilerini sosyal demokrat olarak sunan liberaller.* Bunların programı: karma ekonomi, İsveç ya da Avusturya modelini esas alan parlamentoya dayalı hukuk devleti. Toplumsal tabanları: Aydınlar. Bunların bir kısmı işçi sınıfı hareketi içindeki ilerici kanatla ittifak yaparak bir seçkinler partisi istiyor.

"— *Sosyalistler.* Bunlar işçi sınıfı yığınıyla, Bolşevik olmayan parti ya da partiler çevresinde toplanan aydınlar-sol popülistler, ve SBKP'nin 'radikal' (yani, sağ-*İ.S.*) kesimi arasında bir blok kurulmasından yanalar. Hedefleri: önemli devlet görevlerine parti üyelerinin atanmasına dayalı sistemi ortadan kaldırılması, karma ekonomi, kooperatifler, özyönetim. Yerel yönetimlerin ve çevre sorunlarını temel alan sosyalizmin sorunlarına ağırlık veriyorlar.

"— *Marksist-Leninistlerin yenilikçi kanadı.* Temel görüşleri: Lenin'in 1920'lerdeki NEP politikası. Uygar kooperatifçilerin sistemi olarak bir sosyalizm. Ana hedefleri: SBKP'nin demokratikleştirilmesinin sürdürülmesi, parti aygıtının temel ve seçimli organların denetimi altına sokulması ve yenilenmiş SBKP'nin siyasette öncü rolünün sağlanması.

"— *SBKP'nin işçilerin partisi ve lider olarak canlandırılmasının savunucuları.* Bunlar aydınlara güvenmiyorlar, onları yalnızca danışmanlar olarak kabulleniyorlar. Kooperatiflere, kiracılığa karşılar ve işletmelerin orada çalışan iş kollektiflerinin mülkiyetinde olmasından yanalar.

"— *Birleşik İşçi Cephesi.* Kapitalizmin restorasyonuna karşı. Kiralamacılığın, pazar ilişkilerinin ve öteki değişikliklerin kapitalist restorasyonun başlangıcını temsil ettiğini düşünüyor. Sovyet seçimlerinin, ikamet yeri esasına göre değil, çalışılan yerişletme esasına göre yapılmasından yana. Bunun seçilmiş temsilciler arasında işçi ve köylülerin oranını artıracağı görüşünü savunuyor.

"— Rusya Yurtsever Cephesi, Yedintsvo (Birlik) gibi, liberallere, öteki 'radikallere' karşı çıkan örgütler.

"Son olarak, hangi safta duracağına henüz karar vermemiş *geniş parti üyesi yığını.*" (*Soviet Weekly*, 22 Şubat 1990)

Bu değerlendirme, gerçekleri ustaca çarpıtmaya güzel bir örnektir. Örneğin, Gorbaçof'u utanmadan "yenilikçi Marksist-Leninistler" arasına oturtması, "SBKP'nin işçilerin partisi ve lider olarak canlandırılmasından yana olanlar" ile "Birleşik İşçi Cephesi"ni, Marksist-Leninistler'den ayrı bir kategori gibi sunması, ortada bilinçli bir çarpıtma çabası olduğunu anlatıyor. Ancak yine de, bu yazı, partinin *birliksizliği* hakkında bize bir fikir veriyor.

Bizce (çeşitli cumhuriyetlerde beliren ulusçu-ayrılıkçı sapmaları saymazsak), SBKP içinde başlıca üç kanat belirmiştir. Biri, görüşleri sınırlı olarak MK Platformu'nda yansıyan, Gorbaçof'un liderliğindeki karşı-devrimci yönetim hizibidir. Öteki, Gorbaçof'un görüşlerini tamamlayan, onun doğrudan söylemek istemediği görüşlerin parti içinde propagandasını yapan "Demokratik Platform" hizibidir. Üçüncü olarak da, Birleşik İşçi Cephesi, Rusya Federasyonu Komünist Partisi, Leningrad parti örgütü çevresinde toplanan, gerçek komünist bir program ve örgüt arayışı içinde olan, şimdi "Marksist Platform" adı altında biraraya gelen kesim vardır.

"Demokratik Platform"

20-21 Ocak'ta, 13 cumhuriyetin 102 kentinde 162 parti kulübünü temsil ederek biraraya gelen 1200 kadar SBKP üyesi, "Demokratik Platform" adı verilen bir platformu benimsediler.

"Demokratik Platform" parti içindeki en radikal sağcıların görüşlerini yansıtıyor. Fikir babalığını, Moskova Parti Yüksek Okulu'nun Rektörü olan Vyaçeslav Şostakovski yapıyor. Bu kesim, Gorbaçof'un karşı-devrimci *perestroyka*'sını özde benimsiyor. Bu "*perestroyka* için nasıl bir parti gerekli" sorusunu yanıtlıyor. Bulduğu çözüm, Batı'da çok bilinen türden, burjuva parlamenter, gevşek örgütlü, içinde fraksiyonların cirit attığı, özellikle aydınlara dayalı, Marksizm-Leninizmi reddeden *sosyal demokrat* bir partidir.

"Demokratik Platform", SBKP içindeki Batı hayranı, yoz aydınların oluşturduğu bir fraksiyondur. Ocak ayında yaptığı toplantıya katılan delegelerin bileşimine bakıldığında bu güzel yansıyor. Bu delegelerin yüzde 40'ı eğitim-araştırma kurumlarından, dizayn bürolarından, vb., yüzde 20'si endüstriyel işletmelerin tepe noktalarından, yüzde 20'si tam gün parti profesyonellerinden, *ancak yüzde 5'i* işçilerden geliyordu. (*Moscow News*, 22 Nisan 1990)

"Demokratik Platform"un (DP) ana taktik sloganı, "SBKP'nin demokratikleştirilmesi"dir. "Demokratik Platform"cular, bunun önünde en büyük engel gördükleri "demokratik merkeziyetçilik" ilkesini toptan reddediyor, hiziplere özgürlüğü, gevşek-parlamenter örgütlenmeyi, savunuyorlar. 28.Kongre'ye delege seçimlerinin bu anlayış içinde yapılmasını istiyorlar.

Bu fraksiyonun önde gelen liderleri Marksizm-Leninizmin "tükenmiş" olduğunu ileri sürüyorlar. Kongre üyesi, Yeltsin'in "Bölgelerarası Gurup"unun sözcülerinden, tarihçi Yuri Afanasiyef, DP'nin, SBKP'ye bakışını şu sözlerle anlatıyor:

"Varolan partinin, SBKP'nin geleceği yoktur, çünkü(!) Leninist bir partidir. Sosyalizmin tepeden yerleştirilmesini dayatan kötü maksatlı Leninist kalıba göre inşa edilmiştir. Leninist geleneklere bağlılık, bugünkü rejimin meşruluğunun — ki varacağı son yerdir — canalıcı bir faktörüdür. Bunun için partinin bütün Leninist özelliklerinden kurtulmamız gerekiyor." (*Soviet Weekly*, 22 Mart 1990)

Şubat ayında toplanan MK Plenumu, Gorbaçof'un görüşlerini şaşılacak bir benzerlikle yansıtmalarına karşın, çok "açık düştükleri için", DP liderlerinin dinlenmesi önerisini reddetti. Bunun ardından, tüzük değişikliği taslağı görüşülürken, DP'cilerin "demokratik tüzük"(!) önerileri yeterli kabul görmedi. Gorbaçof, DP'ciler yüzünden benimsenmesi tehlikeye giren kendi görüşlerini, DP'cilerle DP'cilerin karşıtları arasında bir uzlaşma metni olarak öne çıkarmak zorunda kaldı.

28.Kongre delegelerinin seçimi konusunda umduğunu bulamayan DP yanlıları, mart ayında Moskova'da bir konferans düzenleyerek, SBKP'den ayrılıp yeni bir parti kurma konusunu görüştüler. Yuri Afanasiyef ve Nikolay Trafkin adlı anti-komünistler, hemen ayrılma yanlısıyken, Şostakovski, bu görüşe karşı çıktı. 28.Kongre'nin sonucunu beklemek gerektiğini, şimdi parti dışında seslenecekleri tabanın dar olduğunu, dikkate değer bir güç olamama tehlikesi bulunduğunu hatırlattı. Bu görüşü kabul etmeyen gurup, ayrılmayı kararlaştırdı.

Bu arada, konferansa gözlemci olarak katılan iki işçi söz alarak, DP'nin hiçbir zaman dikkate değer bir siyasal güç olamayacağını, çünkü bütün üyelerinin aydınlardan oluştuğunu, hep lafladıklarını, eylemsiz olduklarını ve bir sürü züppelikte bulunduklarını söylediler. (*The Times*, 19 Mart 1990)

SBKP içinde başlıca üç kanat belirmiştir: Gorbaçof'un liderliğindeki karşı-devrimci yönetim hizibi, Gorbaçof'un görüşlerini tamamlayan parti düşmanı "Demokratik Platform" hizibi, BİC, RFKP çevresinde toplanan, "Marksist Platform" adı altında biraraya gelen kesim.

Bu toplantının ardından parti-içi mücadele bir anda kızıştı. *Pravda*'da yayınlanan bir makale, "parti hattıyla uzlaşmayan ve standart anayasal uygulamalara aykırı sloganlar seçen" DP'cilerin hizipçilik yaptığını vurguladı ve bu kesim için "ayrılmanın kaçınılmazlaşmakta olduğunu" belirtti. (*The Independent*, 27 Mart 1990) *Selskaya Jizn* gazetesine bir röportaj veren MK Politbüro üyesi Yegor Ligaçef, "revizyonizmi, ulusçuluğu ve sosyal demokrasiyi övenlerin tasfiye edilmesini" istedi.

Bir süre sonra, nisan başında *Pravda*, bu kez MK'nın tüm partililere bir açık mektubunu yayınladı. MK açık mektubu, partide hizip faaliyeti sürdürenleri, *DP'nin adını vererek* kınadı. (*The Independent*, 12 Nisan 1990)

Bu, gelişmeler, SBKP içinde ortodoks Marksistleri tasfiye etmeye, aydınları öne çıkararak *perestroyka*'nın önündeki örgütsel engelleri temizlemeye çabalayan Gorbaçof'u oldukça zor bir duruma soktu. Bunun üzerine Gorbaçof, bu çağrının, "muhalif görüşte olanların ihracı anlamında kabul edilmemesi gerektiğini" söylemesine karşın, DP'ye karşı çıkmak *zorunda* kaldı. Dahası, işi pişkinliğe vurup, kendini de temize çıkartmaya çalışarak, Demokratik Platform üyelerinin "kapitalizmin restorasyonunu istediğini" savundu. "Bizi farklı bir sosyal sisteme, kapitalizme çağırıyorlar", "parti politikalarıyla uyuşmayanlar, onun saflarını kendileri terketmelidirler" dedi. (*The Times*, 12 Nisan 1990)

Buna karşılık, DP'cilerin ana gücünün bulunduğu Moskova parti kulüpleri konseyi, DP üyelerini parti keseneklerini ödememeye, partiden istifa etmeye ve DP temelinde yeni bir parti kurmaya çağırdı. (*The Guardian*, 12 Nisan 1990) Boris Yeltsin, Şostakovski gibi liderler, DP'lileri partide kalmaya çağırdılarsa da, Afanasiyef-Trafkin liderliğindeki kesim SBKP'den ayrıldı, ya da partiden ihraç edildiler.

Ayrılan gurup, Halk Partisi ya da Demokratik Rusya Partisi adı altında yeni bir parti kurmaya hazırlanırken, SBKP içinde kalan DP hizbinin lideri Şostakovski, gurubun bölünmediğini, iki parçaya ayrıldığını, 28.Kongre'nin ardından bu iki parçanın birleşerek muhtemelen yeni bir parti kuracağını açıkladı. Yani, SBKP içinde parti düşmanı, hizipçi faaliyetleri hâlâ sürdürüyorlar. Bu tutumlarıyla hem Gorbaçof'u yalnız bırakmamış, hem de onun çeşitli ayıplarını örtmüş oluyorlar.

"Marksist Platform"

Ocak sonunda "Demokratik Platform"un, şubat içinde toplanan MK plenumu'nda da, *neredeyse oybirliğiyle*, "İnsancıl, Demokratik Sosyalizme Doğru MK Platformu"nun kabul edilmesiyle, partide tartışmalar yoğunlaştı. Bu süreçte, nisan ayı içinde Moskova'da Bykovo'da toplanan Marksist kulüplerin temsilcileri, hem "Demokratik Platform"u, hem "MK Platformu"nu reddeden bir "Marksist Platform" benimsediler.

"Marksist Platform" *Pravda*'da yayınlandı. Bu metin hakkında ayrıntılı bir bilgi henüz elimize geçmedi. Ancak, *Soviet Weekly*-nin yazdığına göre, "Marksist Platform", toplumsal mülkiyeti ekonominin temeli olarak görüyor, özel mülkiyetin bir geleceği olmadığını, "kışla komünizminin partisi olarak bugünkü SBKP modelinin ortadan kaldırılmasını" savunuyor. (*Soviet Weekly*, 19 Nisan 1990) "Ya kapitalizmin tekrarı, ya demokrasi ve sosyalizm" sloganını atıyor. Partinin "klasik Marksizme dönmesini" savunuyor. (*The Times*, 17 Nisan 1990)

Bir yandan Demokratik Platform yanlılarının bir kesiminin kendi kendilerini tasfiye ederek, SBKP 28.Kongresi'ni beklemeden partiden ayrılmaları, kalanların ise parti kamuoyu karşısında şaibeli konuma düşmeleri Gorbaçof açısından olumsuz bir gelişme oldu. Öte yandan, Marksist Platform'un yayınlanması ve Rusya Federasyonu Komünist Partisi'nin ortodoks görüşleriyle tanınan Boris Gidaspof'un Leningrad örgütü çevresinde oluşması, Gorbaçof'a bir başka darbe daha vurdu.

Ülkedeki durumu değerlendirirken, "bu bir ideoloji krizi değildir, son zamanlarda aldığımız ekonomik kararların krizidir" diyen Boris Gidaspof, konuşan delegelerin Gorbaçof'u "Huruşçofçu-Brejnefçi fitne yuvasının rahminde büyüyen" biri olarak nitelediği RFKP kongresi... Gorbaçof'un önerdiği pazar ekonomisini "kapitalist restorasyon" olarak niteleyen Birleşik İşçi Cephesi'nin parti içinde giderek artan gücü... İşçi hareketinin öfkeyle ayağa kalkması, Gorbaçof yönetimine üretimi durdurma tehditleriyle ültimatomlar vermesi... Bütün bunlar, Gorbaçof'un manevra alanının iyice daraldığının işaretleridir.

28.Kongrede ortaya nasıl bir sonuç çıkacağı bugünden kestirilemiyor ama, Gorbaçof'un, eğer kaybetme olasılığı güçlü olursa "partilerüstü devlet başkanı" pozuna bürünüp SBKP'den istifa etmesi olasılığı bile vardır. Gorbaçof hangi yolu seçerse seçsin, elindeki bütün olanakları kullanarak, aydınlardan, "kooperatifçi" kapitalistlerden, DP'cilerden, sendikalar içinde ortaya çıkan bölünmelerden, vb. bütün yollardan yararlanarak *burjuva ideolojisini, kapitalist restorasyonu* güçlendirmeye çalışacağından hiç kuşku yoktur.

Ülkede sınıf mücadelesinin yükseldiği bir ortamda yapılacak olan SBKP Kongresi'nde, başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm sosyalist ülkelerden kaynaklanan ve dünya çapında yayılan karşı-devrimin gelişmesini durdurmaya, demokrasi ve sosyalizm doğrultusunda *karşı-saldırıya* geçmeye niyetli ve yetenekli güçlerin etkinlik kazanmasını dileriz. Rusya Federasyonu Komünist Partisi'nin oluşturulduğu toplantıda da dile getirildiği gibi, şu anda avantaj karşı-devrimdedir. Ama gelenek ve gelecek bizimledir.

Ekim Devrimi'nden bu yana Rusya Federasyonu'nun kendi komünist partisi yoktu

Rusya Komünist Partisi oluşturuldu

"Bazılarının yaptığı gibi, 'sürünerek ilerleyen karşı-devrim'den söz etmek için, artık çok geçtir. Çünkü o (karşı-devrim), zaten şu anda karşımızda başını kaldırmış ayakta duruyor..."

1917 Ekim Devrimi'ni gerçekleştiren Tüm Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi, daha sonra Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ne dönüştüğü zaman, partinin asıl çekirdeğini oluşturan Rusya örgütü, ayrı bir cumhuriyet KP'si olarak örgütlenmemişti. Ancak, son gelişmelerin ışığında, ülkenin 15 cumhuriyetinden biri olan Rusya Federasyonu'nun kendi cumhuriyet KP'sine sahip olması gerekli görüldü.

Bu gereksinim, şubat ayında SBKP Leningrad sekreteri Boris Gidaspof tarafından dile getirildi. SBKP MK'nın bu öneriyi olumlu karşılaması üzerine, Leningrad partisinin önderliğinde bir girişim kurulu oluşturuldu. Sürdürülen çalışmalar nisan ayı içinde sonuçlandı. Rusya Federasyonu Komünist Partisi'nin oluşum kongresi, 40 bölge, 7 özerk cumhuriyet ve 5 alt bölgeden (teritori) gelen 615 temsilciyle ve 200 dolayında konukla toplandı. Toplantıya yabancı basın, liberal Sovyet basını çağrılmadı. (*Soviet Weekly*, 26 Nisan 1990)

RFKP'nin oluşturulmasıyla birlikte emperyalistler, reformcu Sovyet liberalleri birdenbire saldırıya geçtiler. *The Independent*, kongrenin örgütleyicisinin, "pazar ekonomisine geçme girişimlerini sosyalizme ihanet olarak niteleyen Birleşik İşçi Cephesi" olduğunu yazdı. Delegelerin Boris Gidaspof'un önderliğini yaptığı ortodoks Leningrad örgütü çevresinde toplandığını vurguladı. Birkaç yıl önce Gorbaçof yönetimini sosyalizmden sapmakla suçlayan bir açık mektup yayınlayan Nina Andreyeva'nın kongreye konuk olarak çağrılmasını eleştirdi(!) (*The Independent*, 23 Nisan 1990)

Öte yandan, SBKP içindeki burjuva urun en sağ ucunu temsil eden "Demokratik Platform" kliğinin lideri Şostakovski, RFKP'yi faşist Pamyat'la, Yahudi düşmanlarıyla özdeşleştirmek için özel çaba gösterdi. *Moscow News*, RFKP'nin oluşma toplantısıyla ilgili haberi, "Marksizmi kurtarma iddiasındaki parti" başlığıyla verdi.

Bütün bu saldırılar nedensiz değildir. Bir kez, Rusya Federasyonu SSCB'nin nüfus ve coğrafi alan olarak en büyük, endüstri hacmi ve işçi sayısı en yüksek cumhuriyetidir. Rusya Federasyonu Sovyetler Birliği'nin omurgasıdır. Bu, SBKP içindeki güç dengesine de yansıyor. Örneğin, örgütlenmesini tamamladığı zaman RFKP'nin SBKP içindeki delege ağırlığı, yüzde 55 dolayında olacaktır. Kongreye, Nina Andreyeva'nın, Birleşik İşçi Cephesi lideri, SBKP kongre delegesi ve devlet başkanlığı konseyi üyesi olan metal işçisi Veriamin Yarin'in, çeşitli MK üyelerinin, Leningrad KP bölge komitesi üyelerinin çağrılı konuklar olarak katılmış olmaları, karşı-devrimci kesimi daha da ürkütmektedir.

Ama saldırıların asıl nedeni, RFKP'nin oluşum kongresinin, sosyalizmin sorunlarının, Gorbaçof'un *perestroyka* uygulamasının hararetle tartışıldığı ilginç bir forum olmuş olmasıdır.

Moscow News'un yazdığına göre, Togliatti otomobil fabrikasından gelen metal işçisi G.Ivanov, aynen şöyle bir konuşma yapmıştır:

"SBKP, 20. kongrede kendini bütün halkın partisi olarak ilan ederken, aslında bir işçi partisi olmaktan çıktı. Oportünistlerin ortak partisine dönüştü. SBKP MK'sının, başında Mihail Gorbaçof'un bulunduğu liderlerinin çekirdeği, Huruşçofçu-Brejniyefçi fitne yuvasının rahminde oluştu. (Bunların) işçi sınıfına bağlılıktan vazgeçmeleri düşünülemezdi, çünkü hiçbir zaman komünist değillerdi. (*Alkışlar)* (Bazılarının yaptığı gibi) 'sürünerek ilerleyen karşı-devrim'den söz etmek için, artık çok geçtir. Çünkü o (karşı-devrim), zaten şu anda karşımızda başını kaldırmış ayakta duruyor..." (*Moscow News*, 6-13 Mayıs 1990)

İnsanın, "ağzına sağlık tavariş" diyesi geliyor. Bu sözler Türkiyeli komünistlerin yüreğine su serpiyor. Sınıf mücadelesinin şaşmaz mantığının, devrimci Marksizmden yana tutum alanları Sovyetler'de de siyaset sahnesinin önüne çıkardığını bir kez daha kanıtlıyor.

Moscow News, RFKP kongresinde dağıtılan belgelerden birinde şöyle yazdığını aktarıyor:

"Devrimci perestroyka sözlerinin altında, burjuva karşı-devrimi büyük bir saldırı başlattı. Burjuvazinin işçi sınıfını manipüle ederek karşı-devrimci darbe gerçekleştirebileceği bir durumla karşı karşıyayız... SBKP'nin demokratikleştirilmesi adı altında SBKP'nin likidasyonunu hedef alan (bir) program uygulanmaya çalışılıyor. (*Perestroyka* altında) 'bütün erki Sovyetlere verme' sloganı altında erk, 'gölge' ekonominin temsilcilerine veriliyor...

"Güçlerin yeralımı, şimdilik bizim açımızdan avantajlı değildir. Durum kritiktir ama umutsuz değildir." *(agy)*

Bu yorum, oldukça gerçekçi bir değerlendirmeyi yansıtıyor. Bir başka belgede, "burjuva parlamentarizminden... kurtulmamız gerekiyor...." denmesi, delegelerin burjuva parlamentarizmine, kapitalist restorasyon çabalarına duyduğu tepkiyi bir ölçüde de olsa yansıtıyor.

RFKP'nin SBKP'nin ayrılmaz bir parçası olduğunu karar altına alan kongre, 9-10 Haziran tarihlerinde yeniden toplanmayı kararlaştırdı. 19 Haziran'da da SBKP'nin parçası olarak resmi bir kuruluş kongresi yapılacak. (*agy)*

Rusya Federasyonu Komünist Partisi'nin oluşması sırasında yapılan bu yürekli başlangıcın sürmesini, Sovyetler Birliği'nde sosyalizmi ve demokrasiyi ilerletmesini diliyoruz.

Sovyetler'de açıkça burjuva, açıkça karşı-devrimci örgütlenmeler fışkırıyor

Burjuva görüşl r vücut buluy r

Çok partili siyasal yapının yasal dayanağının ortaya çıkmasıyla birlikte kurulan ilk anti-komünist parti, Sovyetler Birliği Liberal Demokrat Partisi (LDP) oldu. Marksizm-Leninizme, sosyalizme, komünizme karşı olduğunu açıklayan parti başkanı, LDP'nin, 1917 Ekim Devrimi öncesindeki *burjuva siyasal güçler* olan Kadetlerin (Anayasal Demokratların), Oktobristlerin ve Trudoviklerin liberal geleneğini sürdüreceğini vurguluyor.

Gorbaçof'un *perestroyka* uygulamalarına paralel olarak Sovyetler Birliği'nin çeşitli yerlerinde mantar gibi ortaya çıkan yüzlerce örgüt, şimdi anayasanın, "SBKP'nin yönetici rolüne" ilişkin 6. maddesinin Kongre'de kaldırılmasıyla birlikte hararetli bir örgütlenme çabasına girişti. Bunlar hakkında şöyle bir genel bilgi verebiliriz.

Tüm ülkede, *perestroyka* yanlısı liberallerin başlattığı, daha sonra ulusçu-ayrılıkçı akımların alameti farikası haline gelen "Halk Cephesi" örgütlerinin sayısı 140 dolayındadır. Bunların bir kısmı, Litvanya'daki gibi Sajudis ya da Özbekistan'da olduğu gibi "Birlik" adını alıyor.

Bu örgütlenmelerin *karşısında*, özellikle Rusya dışındaki cumhuriyetlerde yaşayan Rus asıllıların kurduğu, Estonya, Moldavya ve Letonya'da güçlü olan "Enternasyonal Cephe" örgütleri var. Bunlar, SSCB ile birlik yanlısı tutum alıyorlar.

Sovyetler'de burjuva liberal görüşlerin en militan temsilcisi, Ekim Devrimi'ni reddeden ve burjuva Şubat 1917 Devrimi'ni tanıdığını ilan eden "Demokratik Birlik"tir. Bu örgüt, 1988'de 2 bin dolayında üyeye sahipti. Yatay olarak örgütleniyor ve çok merkezli bir yapıya sahip.

Bunlar dışında "Yeşil Parti" gibi, 300 dolayında kulüpte örgütlenmiş akımlar, "Pamyat" gibi faşist örgütlenmeler, Troçkistlerin Sosyalist Parti türünden çeşitli karışık örgütlenme çalışmaları var. *(Moscow News*, 18 Şubat 1990)

Ancak, çok partili siyasal yapının yasal dayanağının ortaya çıkmasıyla birlikte kurulan ilk anti-komünist parti, Sovyetler Birliği Liberal Demokrat Partisi (LDP) oldu. Nisan ayında 3000 üyeyi temsilen 215 delegeyle toplanan LDP kuruluş kongresi, hukukun üstünlüğü, çok partili sisteme bağlılık, karma ekonomi, özel mülkiyet yasalarının çıkartılması ve bütün devlet kurumlarının ideolojisizleştirilmesi(?) gibi ilkeleri benimsedi. (*The Soviet Weekly*, 5 Nisan 1990)

Parti başkanı seçilen Vladimir Jirinovski, Sovyetler için konfederatif bir yapı öngörüyor, "KP'nin kaldırılmasını şimdi istersek, anti-komünist histeri çıkar, zor durumda kalırız" diyor. Marksizm-Leninizme, sosyalizme, komünizme karşı olduğunu açıklayan Jirinovski, LDP'nin, 1917 Ekim Devrimi öncesindeki *burjuva siyasal güçler* olan Kadetlerin (Anayasal Demokratların), Oktobristlerin ve Trudoviklerin liberal geleneğini sürdüreceğini vurguluyor.

"Partimiz şu ana kadar bir entellektüeller partisi oldu, üyelerin çoğu aydınlar, öğrenci ve emeklilerdir" diyen Jirinovski, "entellektüelleri tercih ettiklerini" ekliyor. (*Moscow News*, 6-13 Mayıs 1990) Biz bunda şaşılacak birşey görmüyoruz. Bu görüşlerle, Batı hayranı uyuz entellektüellerin, bir de Gorbi'nin göz koyduğu "kooperatifçi" kapitalistlerin dışında kime seslenebilecek ki?

Karşı-devrimciler Gorbaçof yönetiminden yüz bulmasalar, 1 Mayıs'ta Marks'ın, Engels'in, Lenin'in karşısında İsa'yı havaya kaldıramazlardı.

Son sıralarda kurulan ikinci önemli anti-komünist parti, Rusya Sosyal Demokrat Partisi oldu. Estonya ve Gürcistan'dan katılımlarla da güç toplamaya çabalayan RSDP'nin kongresi, Mayıs başında, 250 kadar delegeyle yapıldı. (*The Sunday Times*, 6 Mayıs 1990) Ancak, kongrede, parti içinde çoğulculuğun parti-içi demokrasi olduğunu savunan Leningrad delegeleriyle, çoğunluk kararlarının herkes için bağlayıcı olduğunu savunan Moskova delegeleri arasında kavga çıktı. Leningrad delegeleri "merkeziyetçiliği" protesto ederek çekip gittiler.

Liderliğe Aleksandır Obolensky adlı birini seçen RSDP, ideolojik çoğulculuğu, çok partili burjuva parlamentarizmini, üretim araçlarında özel mülkiyeti, "yoksullara yönelik sosyal güvenlik önlemlerini" savunuyor. (*The Times*, 8 Mayıs 1990)

RSDP, SBKP'den atılan ya da ayrılmakta olan "Demokratik Platform" kliğinin Yuri Afanasiyef ve Nikolay Trafkin gibi liderlerini henüz yanına çekemedi. Bunlar, Halk Partisi, ya da Demokratik Rusya Partisi adında üçüncü bir parti kurmaya çabalıyorlar. Ancak, "Demokratik Platform" üyelerinin SBKP'den henüz ayrılmayan ve 28. kongrenin sonucunu bekleyen varlığı, bu gurubun gücünü oldukça azaltıyor. "Demokratik Platform"un birçok görüşü, Gorbaçof'un görüşleriyle üstüste düşüyor.

Bunlar dışında en önemli gelişme, Ukrayna'da Helsinki Birliği adıyla faaliyet gösteren örgütün, kongrede kendini feshetmesi ve "Ukrayna Cumhuriyetçi Partisi" adında bir siyasal partiye dönüşmesi oldu. UCP, "bağımsızlık, demokrasi ve serbest pazar ekonomisi" sloganlarını savunuyor ve "komünistlerce sahip olunan tüm mülkiyetin ve endüstrinin bağımsız Ukrayna hükümetine transfer edilmesini" hedefliyor. (*The Times*, 1 Mayıs 1990)

Bu arada, kimliği, programı çok fazla bilinmeyen iki "sol parti" var. Bunlar, "Tüm Ülke Komünist Partisi (Bolşevik)" ve "Tüm Ülke Komünist İşçi Partisi" adlarını taşıyorlar.

Bu uzunca listeden anlaşılacağı üzere, Sovyetler'de siyasal yaşam hareketleniyor, açıkça karşı-devrimci, açıkça burjuva görüşler de örgütsel vücut buluyor.

İşçi sınıfı, Gorbaçof önlemlerini kabul etmeye niyetli olmadığını giriştiği grev ve protesto eylemleriyle sürekli gösteriyor

Gorbaçof'a işçilerden büyük tepki

İşçilerin çalışma ve yaşam koşulları özellikle son beş yıl içinde gözle görülür ölçüde kötüleşmiştir. Ancak, Gorbaçof, Reagan'ın "daha hiçbir şey görmediniz" sözünü hatırlatırcasına, işçi sınıfının sosyalizm altında elde ettiği kazanımlara saldırıyı sürdürmektedir.

Gorbaçof'un kapitalist restorasyon programı somutlaşıp kamuoyuna yansıdıkça, binbir güçlükle boğuşmakta olan Sovyet işçi sınıfının öfkesi şiddetleniyor. *The Independent* gazetesi, 1 Mayıs gösterilerinde onbinlerce işçinin Gorbaçof yönetimine yaptığı sert protestolarda yansıyan durumu şu sözlerle anlatıyor:

"Reform çabalarına tepkiler, sanıldığı gibi 'tutucu'lardan gelmiyor. Şimdiye dek Sovyet ekonomisinin adı fazla duyulmamış bir unsuru olan *sendikalardan* geliyor. Ülkede 150 kadar bağımsız işçi hareketi oluştu. Bunlar Novokuznetsk'de ilk kongrelerini yaptılar. Eski uslu sendikalar da sıkıntı içinde, homurdanıyorlar." (*The Independent,* 30 Nisan 1990)

Bu, gücü ve zaaflarıyla Sovyet işçi sınıfının, Gorbaçof yönetimine, sendika ve parti bürokratlarına karşı tutumunun ipuçlarını veriyor.

Gorbaçof, "çalışma hakkı"nı anayasadan çıkartmaya çalışıyor

İşçilerin çalışma ve yaşam koşulları özellikle son beş yıl içinde gözle görülür ölçüde kötüleşmiştir. Ancak, Gorbaçof, Reagan'ın "daha hiçbir şey görmediniz" sözünü hatırlatırcasına, işçi sınıfının sosyalizm altında elde ettiği kazanımlara saldırıyı sürdürmektedir. Bunların en önemlilerinden biri, anayasanın, "çalışma hakkı"na ilişkin 40.maddesini kaldırmaya yönelik girişimleridir. Sovyet çalışma ve sosyal işler bakanı Vladimir Şerbakof, "öyle görünüyor ki, anayasada ... çalışma hakkını güvence altına alan ifadeyi geçmişteki yorumlayışımızı reddetmek zorunda kalabiliriz" diyor.

Bunun anlamı açıktır. Ya "çalışma hakkı"nın herkese iş anlamına gelmediği "yorumunu"(!) yapacaklar, ya da bu maddeyi *değiştirecekler.* Zaten, Şerbakof'un öteki söylediklerinden de bu çıkıyor. Şerbakof, *Pravda*'ya verdiği demeçte, işletmelerin gereksinim içinde olanlara iş vermesi zorunluluğundan kurtarılmaları ve daha da ileri giderek, işçilerin "kişisel sigorta" (özel sigorta) yoluyla, sosyal güvenlik sorumluluğundan kendilerine düşeni yapmaları gerektiğini söylüyor. (*Financial Times,* 21 Nisan 1990)

Bunlar, Abalkin planında yer alan "işsizlik parası" ve "yoksulların haklarını koruyan sosyal güvenlik uygulamaları" gibi görüşlerle (Bakınız: *İşçinin Sesi,* sayı:388) birlikte düşünüldüğünde iyice açıklık kazanıyor. Kendisinin de söylediği gibi, Gorbaçof reformlarının, "yapısal" ve yığınsal işsizlik yaratmadan uygulanması olanaksızdır. Sendikaların organı *Trud*'un yazdığına göre, bu reformlar, 2000 yılına dek 50 milyon Sovyet işçisini iş değiştirmek ya da işsiz kalmak zorunda bırakacaktır. (*The Observer,* 1 Nisan 1990)

Resmi sendikaların tutumu

Sovyet sendikaları (AUCCTU) merkez yönetimi, 140 milyon üyesinin yoğun basıncı altında çeşitli değişikliklere gitmek, bazı girişimler başlatmak zorunda kaldı. MK Plenumu, nisan ayı içinde eski lider Stepan Şalayef'i görevden aldı, yerine Gennadi Yanaef'i getirdi. AUCCTU'nun ekim ayında yapılacak 19.kongresinde tartışılmak üzere, örgütlenme

İşçi sınıfı, Gorbaçof önlemlerini kabul etmeye niyetli olmadığını giriştiği grev ve protesto eylemleriyle sürekli gösteriyor. Bunun bir yansıması olarak, başkanlık konseyi üyesi Petrakof, *Pravda*'ya verdiği demeçte, Sovyet halkının "değişime karşı kökleri derinde olan bir direnç" göstermesinden sözediyor.

yapısını, çalışma stilini, mücadelede odaklaşılacak noktaları değiştirmeyi hedefleyen çeşitli hazırlıklar başlatıldı.

Bu arada, AUCCTU yöneticilerinden SBKP MK üyesi Gennadi Baştanyuk şubat ayındaki parti MK plenumunda şu söyledikleri, ilginçtir:

"Parti, sendikaları, çalışan halkın çıkarları yolunda hareket eden, onların emek, toplumsal ve ekonomik haklarını koruyan ve onların daha iyi bir yaşam için birleşme arzusunu yansıtan bağımsız kamu örgütleri olarak görüyor.

"Parti, sendikaları partiyle geniş çalışan halk yığınları arasında bir bağ, bir iletişim kayışı olarak gören eski görüşü, sendikal örgütlerle olan ilişkilerinde güç ve basınç yaklaşımını şiddetle *reddediyor."* (*Soviet Weekly,* 15 Şubat 1990)

Baştanyuk, yeni sosyal demokrasiye terfi eden oportünizmin, tipik tutumlarından birini sergiliyor, "yanlış yaklaşımların" sorumlusu olarak, Marksizmden sapılmış olmasını değil, doğru Marksist ilkeleri gösteriyor.

"Sendikaları partiyle yığınlar arasında bir iletişim kayışı olarak gören" Marksist örgütlenme ilkesi yaşamda milyonlarca kez doğrulanmış, *doğru* bir ilkedir. Ancak, bu ilkenin bir yönü daha vardır: Sendikalar, "örgütsel olarak bağımsız, siyasal olarak bağımlı" örgütlerdir. Yani siyasal bağımlılık da örgütün gönlü kazanılarak sağlanır. Oportünizm, bu yönü, onyıllar boyu çiğnedi, tanınmaz duruma getirdi. Baştanyuk'un şimdi şikayet ettiği, "partinin sendikalarla ilişkilerinde güç ve basınç kullanma yaklaşımı" bunun sonucunda gelişti. (Bu yaklaşımın ilk mucitlerinden birinin Troçki olması herhalde tesadüf değildir.)

Parti-sendika ilişkilerinde bu ölçüde yanlış yaklaşımı olan AUCCTU'nun, Gorbaçof yönetiminin reformlarına "eleştirel destek" vermesi doğaldır. Gerçekten, AUCCTU merkez yönetimi, Gorbaçof'un pazar ekonomisine geçme planını "anlayışla" karşılıyor, hatta gizliden gizliye destekliyor.

19.kongrede kendilerini "bağımsız bir toplumsal güç" olarak ilan edeceklerini açıklayan yeni lider Yanaef, devletin çalışma hakkını güvence altına almayı sürdürmesini, *"denetimli pazar ekonomisine geçişin" süreç içinde olmasını,* hükümetin sendikalarla, bütün toplumsal ve ekonomik konuların ele alındığı "ulusal çapta yıllık toplu sözleşme" yapmasını istiyor.

Buradan yansıyan, AUCCTU yönetiminin, kapitalist ekonomiye geçileceğini bir veri olarak kabullenmiş olmasıdır. "Ulusal uzlaşma"ya dönük bir toplu sözleşme istenmesi de, işçi çıkarlarının savunusundan çok, işyerlerinde kabaran öfkenin denetim altına alınması isteğindendir. Bir AUCCTU MK yöneticisi, Karatay Turisof, bu konuda şöyle diyor: "Eğer durumun denetimi elden kaçırılırsa, eğer hükümet yerinde karar almazsa, aşırıların bazı gösteriler ve yığınsal protestolar örgütlemesini gözden uzak tutamayız." Turisof'un "aşırılar" dediği, sendika bürokratlarını atlayarak eyleme çıkan işçi liderleridir. AUCCTU yönetimi, 140 milyon üyesinden çok Gorbaçof yönetimine yakındır.

Ancak tabanda biriken öfke o denli şiddetli ve ürküntü vericidir ki, bu yönetim bile, şu açıklamayı yapmak zorunda kalıyor: "Sosyalist devletin en büyük ve en önemli kazanımı olan çalışma hakkının kaybolmasına izin veremeyiz... İşçilerin sosyal güvenliğini, korunmalarını sağlayacak güvenilir bir mekanizma oluşturulmadan bir pazar uygulamasına gitmede *acele edilmesi,* bizim hazırlıksız ülkemizi, toplumsal çözülmenin eşiğine getirir." (*Financial Times,* 25 Nisan 1990) Bu yolda, çalışma hakkını yeniden vurgulayan bir "istihdam yasa tasarısı" da hazırlamışlar. Hesaba bakın siz! Gorbaçof çalışma hakkını anayasadan çıkartacak, onlar da pazar ekonomisi çerçevesinde hazırladıkları bir yasaya sokacaklar(!) Bu arada, kapitalizmin özgürce gelişmesinin önündeki çok önemli bir engel "işbölümü" içinde temizlenmiş(!) olacak!

Neyse ki, yaşam onların şemalarını değil, sınıf mücadelesinin şaşmaz mantığını izliyor. İşçi sınıfı, Gorbaçof önlemlerini kabul etmeye niyetli olmadığını giriştiği grev ve protesto eylemleriyle sürekli gösteriyor. Bunun bir yansıması olarak, başkanlık konseyi üyesi Petrakof, *Pravda*'ya verdiği demeçte, Sovyet halkının "değişime karşı kökleri derinde olan bir direnç" göstermesinden sözediyor. Emperyalist basın da durumu şöyle özetlemiş:

"Gorbaçof'un sorununun ne olduğu yeterince açıktır: Onun *yeni bir Sovyet halkına gereksinimi* var." (*Financial Times,* 25 Nisan 1990)

Tam tersine! Sovyet halkının işçi sınıfından, sosyalizmin ilerletilmesinden yana, gerçekten komünist yeni bir liderliğe gereksinimi vardır. Bunun yolu da partide ve devlette Gorbaçof yönetimini alaşağı etmekten geçiyor.

***Soviet Weekly*'nin, Birleşik İşçi Cephesi'nin liderlerinden Richard Kosolapof'la yaptığı röportajın özetlenmiş çevirisini yayınlıyoruz**

Birleşik İşçi C ph si ne diyor?

Reformcu, Gorbaçofçu Sovyet yayınları Birleşik İşçi Cephesi, Marksist Platform, RFKP gibi örgütlerin, eğilimlerin savundukları görüşler, konumları vb. hakkında olabildiğince az şey yazmaya, ya da görüşlerini çarpıtarak vermeye özel bir çaba gösteriyor. Yine de, böyle bir röportajın *Soviet Weekly* sayfalarına sızmış olması, Sovyet toplumunda Birleşik İşçi Cephesi'ni öne çıkaran dikkate değer gelişmeler olduğunu yansıtıyor.

Richard Kosolapof, Birleşik İşçi Cephesi'nin liderlerinden ve kendisini gerçek Marksist-Leninist olarak adlandırıyor. Kosolapof, partinin teorik dergisi *Kommunist*'in eski editörü, şimdiyse Moskova Üniversitesi'nde profesör olarak çalışıyor.

Birleşik İşçi Cephesi (BİC), pazar ekonomisinin ülkeyi ilkel kapitalizmin içine sokacağını ve sosyalizmin henüz ortaya çıkmamış potansiyellerini bir kenara atacağını savunuyor. BİC'in amacı, geçen temmuzdaki kuruluş kongresinden bu yana, "sosyalist anayurdu" ulusçulardan, kokuşmuş bürokrasiden, örgütlü suçtan ve vurguncu kooperatiflerden korumaktır.

BİC'in programında, yüksek okul öğrencisinden emekliye kadar bütün çalışan halkın toplumun yönetimine katılması, mutlak açıklık, basın-yayın araçlarının çalışan halk tarafından denetimi vb. yer alıyor. Bu manifesto, örgüte Sovyetler Birliği çapında yüzbinlerce üye kazandırdı.

Kosolapof, reformcuların savunduğu pazar ekonomisine şiddetle karşı çıkıyor. Planlamanın kendisi, bugünkü ekonomik krizden sorumlu tutulamaz, diyor. Sorunun kötü planlama olduğunu, bununla, halkın gerçek gereksinimlerinin unutulduğunu, endüstride malların yalnızca parasal değerlerine dayanan bir fiyat yarışının başlatıldığını savunuyor. Iyi planlamanın ekonomik 'gelişmeyi özendireceğini, herkes için yaşamını sürdürebileceği minimum bir kazanç sağlayacağını ve sabun, şeker ve öteki temel tüketim maddelerinde darlığı ortadan kaldırmayı sağlayacağını savunuyor.

Kosolapof, "pazarın" ülkeyi 20.yüzyılın başlarındaki gelişmemiş kapitalizme götüreceğini, enflasyonun tırmanacağını, fiyatların ve işsizliğin yükseleceğini ve bunun da Sovyetler Birliği'nin dağılmasını getireceğini söylüyor.

Kosolapof, Litvanya'nın ayrılmasından yana. Yalnız, diyor, bu bir ikili anlaşma temelinde olmalıdır...

Kosolapof'un, kendilerini "gerçek Marksist-Leninistler" olarak adlandıran yandaşları, partide hem Demokratik Platform'a, hem de MK plenumunda kabul edilen parti platformu taslağına karşı çıkıyorlar. Demokratik Platform'un partiyi böldüğünü, onu bir tartışma kulübüne döndürmekte olduğunu, fabrikalardaki, eğitim merkezlerindeki ve silahlı kuvvetlerdeki parti komitelerinin lağvedilmesini önererek, partinin işyerlerindeki gücünü zayıflattığını söylüyorlar.

Onlar, merkez komitesini, nihai hedefi komünizme varmak olan partinin toplumdaki öncü rolünü gerçekleştirmemekle, ya da gölge ekonomiye karşı savaşta özel önlemler getirmemekle suçluyorlar. Profesör Kosolapof, MK Platformu'nu, son derece soyut buluyor ve onun giderek Demokratik Platform'a yakın konumlara sürükleneceğini düşünüyor. (Konstantin Ivanof, " 'Gerçek Marksist-Leninistler'in sancaktarı". *Sovyet Weekly,* 19 Nisan 1990)

Bir yanlışı düzelteyim derken başka yanlışlar gündeme geliyor

N yazık ki sendikal hareket bölünüy r

Bizce doğrusu, Sovyet işçilerinin AUCCTU içinde mücadeleyi yükseltmesi, sınıfın öfke ve enerjisinin "bağımsız" sendika kurmaya değil, bürokrasiyi, teknokrasiyi ve Gorbaçof yönetimini tepelemeye yöneltilmesidir.

Sendika bürokratlarının tutumları ne kadar uzlaşmacı olursa olsun, Sovyet işçi sınıfından dev bir protesto dalgası yükselmektedir. Önümüzdeki dönemde Sovyetler'de şiddetli sınıf savaşlarının yaşanacağını söylememek olanaksızdır. Ancak, görünen o ki, sendikalarda bürokratların tabandaki işçi liderlere karşı tutumu, savundukları yanlış anlayışlar, doğru komünist önderlikten henüz uzak olan işçileri, bir yanlışa karşı çıkarken başka yanlış tutumlar almaya yöneltiyor. Bunun örnekleri çoğalmaya başladı.

Sovyet Sendikalar Merkez Konseyi AUCCTU'ya bağlı maden işçileri sendikasının nisan ayı başında yapılan olağanüstü kongresinde, geçen yılın Sibirya'daki grevci işçilerini temsil eden büyükçe bir azınlık, kongreyi terkederek bağımsız bir maden işçileri sendikası kurdu. Böylece, yine Gorbaçof'un işçi sınıfına karşı kullanacağı bir *bölünme* yaratılmış oldu.

İngiliz madencilerinin, militanlığıyla tanınmış lideri Arthur Scargill'in yaptığı uyarılara karşın kongreyi terkeden işçi temsilcileri, bu kongrenin parti ve sendika bürokratlarının (aparatçiki) ve *işverenlerin* egemenliği altında olduğunu ileri sürdüler. Temsilciler, yaptıkları açıklamada, yönetimin kongreyi sendika profesyonelleriyle doldurduğunu, muhalefet liderlerine söz hakkı vermediğini belirttiler. Kongre delegeleri arasında 319 sendika profesyonelinin, 56 maden menecerinin, 19 KP yöneticisinin, 52 mühendisin, 50 çeşit uzmanın ve *yalnızca* 123 maden işçisinin bulunduğunu vurguladılar. (*Financial Times*, 4 Nisan 1990)

Temsilcilerin açıklamasında, ayrı "bir maden işçileri sendikası yaratma görevinin önlerinde olduğu", "ancak o zaman, madencilerin saflarında birliğin oluşacağı ve ülkenin, pratikte madencilere hiçbir şey kazandırmayan, kendiliğinden grev-dağınık bir bir ekonomiyle yüzyüze gelme tehlikesinden uzaklaştırılacağı" ileri sürüldü.

Bu arada, benzeri bir gelişme de Rusya'da görüldü. 77 milyon işçiye seslenmeyi hedefleyen bir Rusya Bağımsız İşçi Sendikaları Federasyonu kuruldu. Başkanlığa İgor Kloçkof'u seçen bağımsız işçi federasyonu, 40 saatlik iş haftasını, kadınlar için gece vardiyasının kaldırılmasını ve işsizliğe karşı etkin önlemlerin alınmasını istiyor. (*Soviet Weekly*, 26 Nisan 1990)

Geçen yılki maden grevinin göbeğinde yer alan Novokuznetsk'de toplanan bağımsız sendikaların kongresinde, bütün ülkedeki gayrıresmi işçi örgütlenmelerinin biraraya getirilmesi kararı alındı. "Amaç, bütün güçleri birleştirmek ve bu zor ekonomik durumda işçilerin haklarını güvence altına almaktır" dendi. Kongre, Litvanya'ya destek verirken, kırsal işçilerin haklarını korumak üzere bir örgütlenme yaratılmasını da kararlaştırdı. Bir başka kararda da, Sovyet yönetimi, ekonomiyi çöküntünün eşiğine getirmekle suçlandı. (*Financial Times*, 3 Mayıs 1990)

Toplantıda, geçenlerde kimi SBKP'den atılan, kimi ayrılan "Demokratik Platform" gurubunun artık SBKP dışına düşmüş kesiminin liderlerinden Nikolay Trafkin de bir konuşma yaptı. Trafkin delegeleri, resmi basının kendilerini "aşırılar" olarak niteleyeceği sözleriyle "uyardı" ve eyleme geçmektense eve dönüp, arkadaşlarını SBKP'den istifa etmeye ikna etmeye, kendi kuracakları partiye üye olmaya çağırdı. Bu çağrı, işçi temsilcilerince reddedildi.

Kongrede delegelerin yüzde 20 kadarı SBKP üyesiydi ve hemen hemen bütün delegeler, SBKP'yi eleştirdiler. Gorki'den bir işçi temsilcisinin bugün içinde bulunulan durumu kastederek, "KP işçi sınıfının partisi olarak nitelendirilemez" demesi, alkış aldı.

SBKP'de doğru bir komünist önderlik olmadığı, ya da SBKP dışında, toplumdan geniş kabul gören böyle bir liderlik oluşmadığı için, ortaya çıkan bu tür bağımsız sendika girişimleri, çeşitli olumlu yanların yanısıra, son derece tehlikeli, olumsuz gelişmelerin nüvelerini de içinde taşıyor. Ayrı sendika kurmak, bunlardan biridir. Bu, hem sınıf mücadelesinin geçici de olsa yolundan sapmasına yol açar, hem de Gorbaçof'ların, işçi sınıfının bölünmüşlüğünü, yine işçi sınıfına karşı kullanması için eşsiz bir fırsat yaratır.

Bizce doğrusu, Sovyet işçilerinin AUCCTU içinde mücadeleyi yükseltmesi, sınıfın öfke ve enerjisinin "bağımsız" sendika kurmaya değil, bürokrasiyi, teknokrasiyi ve Gorbaçof yönetimini tepelemeye yöneltilmesidir. İşçiler, partiyi adam etmek üzere çabalarını da yoğunlaştırmalı, parti içinde zaten başlamış çeşitli olumlu girişimleri güçlendirmeye çalışmalıdırlar. Gerisi, enerjinin boşa ve işçi sınıfının kendisine zarar verecek doğrultuda harcanmasıdır.

Baltık cumhuriyetlerinde "bağımsızlık" kararları birbirini izlerken, Gorbaçof yeni yasalar getiriyor

Sovyetler'de "ayrılamama" yasası

Gorbaçof'un sosyalizmi likide etmeye yönelik her darbesi, aynı zamanda cumhuriyetlerde "sosyalist birlikte kalma" düşüncesine de vurulmuş bir darbe oluyor.

SSCB Yüce Sovyeti, mart ayı sonunda, birliğe bağlı cumhuriyetlerin "ayrılma hakkını kullanmalarını düzenleyen" bir yasayı kabul etti. Yasa, "birlik cumhuriyetlerinin Sovyetler Birliği'nden ayrılması sorunlarına ilişkin kararların düzenine ilişkin SSCB yasası" adını taşıyor. Ama gerçekte "ayrılma hakkının kullanımını" değil, "ayrılmanın engellenmesini" düzene koymayı amaçlıyor. Sovyet Halk Temsilcileri Kongresi tarafından onaylanacak olan yasa, konunun gündeme geldiği herhangi bir cumhuriyetin ayrılmasını şu *koşullara* bağlıyor:

Ayrılma konulu bir halkoylaması, cumhuriyet Yüce Sovyet'inin kararı, ya da nüfusun onda birinin imza toplamasıyla yapılabilecek. Bu halkoylaması, kararı alındıktan en erken altı ay sonra yapılacak. Halkoylamasında, "ayrılma" doğrultusunda üçte iki oranında bir çoğunluk sağlanması gerekiyor.

Engelleme asıl bundan sonra başlıyor. Yine de "ayrılma" kararı çıkarsa, konu bu kez, merkezi yetkililerle öteki cumhuriyetlerin görüşü alınarak, SSCB Halk Temsilcileri Kongresi'ne getirilecek. Buna göre, öteki cumhuriyetler, pratikte ayrılma kararını "veto"(!) edebilecek.

SSCB Kongresi ayrılma kararını onaylarsa, yasa uyarınca iki yıldan beş yıla kadar bir geçiş süresi tanınıyor. Bu süre içinde, ekonomik konularla Sovyet askerlerinin durumunun aydınlığa kavuşturulması öngörülüyor.

Bütün bu koşullar yerine getirilirse, ancak o zaman, fiili ayrılma gerçekleşebiliyor.

Bu arada, Baltık cumhuriyetlerinden Litvanya, "ayrılamama" yasasının kabulünden birkaç gün önce "bağımsızlık" ilan ederek, işleri Gorbaçof açısından arapsaçına döndürdü. Merkezi devletle Litvanya arasındaki çekişme iki ayı aşkın bir zamandır sürüyor. Litvanya'nın ayrılıkçı yönetimi merkezi hükümetle olan pazarlıklarında Batı'nın emperyalist güçlerini, Gorbaçof yönetimi de Litvanya'yı, Batı'yla olan pazarlıklarında koz olarak kullanmaya çabalıyor. Emperyalist ülkeler ise bir yandan Litvanya'yı destekler görünmek zorundalar, öte yandan da, "kaz gelecek yerden tavuğu esirgememeleri" gerektiğini görüyorlar. Belki de, "Gorbaçof yönetimi altında koca Sovyetler'i kapitalizme kazanmak varken, neden Litvanya'yı diplomatik bir sorun yaparak, işleri karıştıralım" gibisinden düşünüyorlar.

Ancak gelişmeler Litvanya ile sınırlı kalmıyor. Şimdi de, Estonya ve Letonya Yüce Sovyet'leri "bağımsızlık" ilan ettiler. Estonya KP, SBKP'den ayrıldı. Letonya KP'sinin kongresinde azınlıkta kalan ayrılıkçılar gidip başka bir parti kurmaya karar verdiler.

Öte yandan, Ermenistan ve Azerbaycan'da bağımsızlık yanlısı dalga, Sovyet askerlerinin Azerbaycan'a müdahalesi sonucunda "yeraltına" itilmişken, bu kez de Gürcistan Yüce Sovyeti, Gürcistan'ın 1921 yılında Sovyetler Birliği'ne katılmasına ilişkin kararın yasadışı olduğunu ilan etti. Cumhuriyet Yüce Sovyeti, Gürcistan yasalarının Moskova'da kabul edilen yasaların önünde gelmesi gerektiğine karar verdi. (*The Times*, 9 Nisan 1990) Bunun yanısıra, Gürcistan Komsomol'u, en son kongresinde Komsomol'dan ayrıldığını ilan etti. (*Soviet Weekly*, 29 Mart 1990)

Sovyet devleti ve SBKP Marksizm-Leninizmden uzaklaşmış, ülkeyi kapitalist restorasyona götürücü önlemler alma yolunda aktif çaba gösterirken, ulusçu-ayrılıkçı akımların, hem parti içinde ve hem de cumhuriyet ölçeğinde güçlenmesi çok doğaldır. Gorbaçof'un sosyalizmi likide etmeye yönelik her darbesi, aynı zamanda cumhuriyetlerde "sosyalist birlikte kalma" düşüncesine vurulmuş bir darbe oluyor. Bütün bunlar, Sovyet halklarının gönüllü birliğinden yana olan Sovyet işçi sınıfının Gorbaçof yönetimini tepelemesi gereğini daha da acilleştiriyor.

The Sunday Times gazetesinin, özetleyerek yayınladığımız haber-yorumu, Gorbaçof'un karşı-devrimci çizgisini överken, çıkmazlarını da gösteriyor

"Gorbaçof, kapitalizmle flörtü aştı"

"Dükkanlarda bu kadar az mal varken, fiyatlar göklere çıkacak. Bu Sovyetler'de ayaklanmayla karşılaşabilir. Eğer hükümet zarar eden firmaları bir kenara atarsa, başkaldırı kesin görünüyor... Sovyetler'de halk, reform uygulamalarını yerel parti yöneticilerinin suratına tükürecektir."

Reformlar, Gorbaçof'un kapitalizmle şimdiye kadarki hafifçe flörtünü gölgede bırakacaktır. Onun ilk beş yılı, kapitalistimsi kooperatif mağazalar sektörünün yükselişini getirdi. Bunlar devlet sektöründe darlığı çekilen malları şişirilmiş fiyatlarla satıyorlar. (Ama), kooperatifler projesi, bir başarısızlık olarak adlandırılıyor. Müşteriler kooperatiflerin pahalılığından şikayet ediyor ve gidip devlet mağazalarının önünde uzun kuyruklar oluşturmayı tercih ediyorlar.

Öte yandan, devletin endüstri ve tarımdaki, giderek iyice verimsizleşen tekelini parçalama yönünde hemen hemen hiçbir şey yapılmadı. Boş raflar, et yokluğu, taze meyve için uzun kuyruklar... Perestroyka, budur.

Devlet başkanlığı konseyinin üyelerinden Stanislav Şatalin, krizi saklamaya çalışmıyor... Şatalin şöyle diyor: "Serbest satış ve serbest pazar fiyatları uygulamasını getirmemiz gerekiyor. Ayrıca kârsız endüstrileri sübvansiyonlarla destekleme politikamızı gözden geçirmemiz ve bir kıymetli evrak pazarı oluşturmamız gerekiyor."

Gorbaçof, bütün bu reformların tüketici için acılı olacağını biliyor. Dükkanlarda bu kadar az mal varken, fiyatlar göklere çıkacak. Polonya'da böyle fiyat artışları gösterilerle karşılaştı. Sovyetler'de ise, ayaklanmayla karşılaşabilir. Eğer hükümet zarar eden firmaları bir kenara atarsa, başkaldırı kesin görünüyor. Ülkede yığınsal işsizlik bilinmiyor, ama *Pravda* bile bu olasılık üzerinde kafa yormaya başladı.

(...)

Gorbaçof için en büyük tehlike, kendisinin ve KP'nin prestijinin en düşük olduğu bir zamanda reformlara girişmek durumunda olmasıdır. Polonyalıların bu ilacı yutmayı kabullenmesinin nedeni, popüler Solidarnoş liderliğince sunuluyor olmasındandı. Sovyetler Birliği'nde ise, halk, bunları (reform uygulamalarını-*İ.S.*) yerel parti yöneticilerinin suratına tükürecektir.

(Öyle görünüyor ki), eski halk deyimi hâlâ geçerlidir: SSCB'nin komünizme ulaşması kapitalizme ulaşmasından daha kolay olacaktır. (*The Sunday Times*, 8 Nisan 1990)

Gençlik örgütlenmesi artık belli bir gelişme düzeyine ulaştı. İlerlemek için şu soruyu elbirliğiyle yanıtlamalıyız:

Nasıl bir gençlik örgütlenmesi?

Türkiye çapında örgütlenmemiz, ayaklarımızın izini toprağa kazıya kazıya ilerlememiz için nesnel koşullar vardır. TKP'nin komünist gençlik örgütlenmesinin bugün varolan boşluğu doldurması için, bu yeni dönemeci elbirliğiyle dönmemiz gerekiyor. Tüm partili yoldaşlardan ve sempatizanlardan istediğimiz, bu çabaya el vermeleri, yön göstermeleridir. Bunun için önerilerinizi bekliyoruz.

Sabri Coşkuner

Partimizin önemli bir çalışma alanı olan gençlik çalışmasına yönelik düşüncelerimi ve önerilerimi size iletiyorum. Nasıl bir gençlik örgütlenmesi tartışmasına yararlı olacağını umuyorum.

Türkiye'de gençlik alanında çalışan yoldaşların araştırma kaynaklarının yetersizliğini akılda tutarak görüşlerimde yanlış payı bırakmanızı istiyorum. Partimizin tüm üyelerinin ortaklaşa tartışmasıyla doğrular ortaya çıkacaktır. Gençlik örgütlenmesi konusundaki tartışmada şu üç soruyu yanıtlamak sonuç açısından doğru olacaktır. Birincisi, neden gençlik örgütlenmesi? İkincisi, şimdiye kadar nasıl çalıştık ve neler kazandık? Üçüncüsü de, nasıl bir gençlik örgütlenmesi istiyoruz? Birbirlerini bütünleyen bu sorulara vereceğimiz doğru yanıtlar, bizim bundan sonra yapacaklarımıza da ışık tutacaktır.

Neden gençlik örgütlenmesi?

Gençlik ayrı bir sınıf değildir ama ayrı bir toplumsal kategoridir. Gençlik geldiği sınıfın özelliklerini taşır ancak gençliği gençlik yapan toplumsal özellikler vardır. Duygularıyla, sorunlarıyla ve istemleriyle gençlik toplumda ayrı bir yer tutar. İşçi sınıfının partisi tüm diğer toplumsal katmanlar arasında çalışma yapmak, emekçi katmanları devrime kanalize etmek göreviyle karşı karşıyadır. İşçi sınıfının devriminde geneliyle gençlik müttefik olarak kazanılmalıdır. Gençliğin sorunları kapitalist üretim ilişkilerinin yarattığı sorunlardır ve bu sorunların kalıcı çözümü işçi sınıfının iktidar mücadelesiyle bağlıdır. Bu bağı bilince çıkarabilmek için, gençlik ayrı bir çalışma alanıdır. Gençliğin duygularını, olumlu ve olumsuz yönlerini dikkate alan, genç olmasından kaynaklanan sorunlarının çözümü için mücadele eden ayrı bir örgütlenme gereklidir.

Gençlik örgütlenmesinin bir diğer nedeni de partiye üye kazanmaktır. Gençlik, yaratıcı, militan, yenilikçi ve eleştirici yönleriyle partiye kazanıldığında yararlı işlevler görür. İşçi sınıfına Marksist-Leninist bilinç, gençlikten kazanılan, eğitilen komünistler eliyle götürülecektir. Gençlik hem işçi sınıfımızın, hem de partimizin geleceğidir. Gençlik örgütlenmesinin bu nedeni, partimizin geleceğinin partiye şimdiden kazanılması demektir.

Gençlik içinde önemli bir ağırlık tutan öğrenci gençliğin de parti çalışması açısından önemi vardır. Bilime açık olan öğrenciler burjuva ideolojisinin sistematize edilmiş eğitim sistemiyle yüz yüzedirler. Üretimden kopuk ama sınıf mücadelesinin etkisi altında, burjuva ideolojisinin özünü daha hızlı olarak görebilecek düzeydedirler. Bu kesimin burjuva eğitim koridorundan işçi sınıfının ideoloji koridoruna akıtılması çok önemli bir görevimizdir. Aynı zamanda öğrencilerin, burjuva eğitim sisteminden etkilenmeye açık ve üretimden kopuk olmalarının getirdiği olumsuzluklar da düşünüldüğünde, gençlik ayrı bir örgütlenme alanı olmalıdır fikri doğrulanmaktadır.

Kısacası, gençlik ayrı bir toplumsal kategori olduğu için, onu işçi sınıfının mücadelesinde müttefik olarak kazanmak ve olumlu özellikleriyle geleceğimizi temsil ettiği için partiye genç üyeler kazanmak amacıyla ayrı bir gençlik örgütlenmesi yapmaktayız.

Şimdiye kadar nasıl çalıştık?

Partimizin gençlik salkımı olarak çalışmalarımızı, KGÖ adı altında, yukarıda belirttiğimiz anlayış doğrultusunda yürüttük. Fikirler doğru olursa, ne kadar yanlış yöntemler uygularsanız uygulayın, eninde sonunda doğruya ulaşırsınız. Tabii yanlış yöntemler, komünistlere, zaman, enerji ve bazen de çok güven kaybettirdiğini belirtmeliyim. Ancak burada, doğru fikirlerin pratikte kendi yolunu açan ve kendi doğru sonuçlarını bulan yönünü vurgulamak istiyorum.

KGÖ olarak çalışmalarımızda, deneyim eksikliği, kadro yetersizliği ve daha birçok nesnel olanaksızlıklarımızı sıralayabiliriz. Bütün bunlar, koyduğumuz hedefe ancak dolaylı yollardan ulaşabilmemizi getirdi. Eksikliklerimiz giderildiğinde daha hızlı büyüyeceğimizi söylemek gerekiyor.

Ancak bana göre, partimizin KGÖ konusunda en büyük eksikliği, partinin genel çıkarlarını düşünerek sık sık değişik alanlara bağlı bir çalışma önermesiydi. Nesnellik böyle gerektiriyordu denebilir ama artık böyle olması doğru olmayacaktır. KGÖ nedir? Ne olmalıdır? Bu konularda yapılan tartışmanın sonucunda bu sorunun çözüleceğine inanıyoruz.

KGÖ, parti stratejilerinde, bağımsız bir yapıya kavuşturulması gereken bir alan olarak önerilirken, pratikte hep illegal-legal alanın bir birimi gibi çalıştı. KGÖ'lü yoldaşlar ve sempatizanlar parti birimlerinde ayrı durdular ama yine de hep bir alanın parçası oldular. Bu durum gerekli atılımı yapmayı engelleyen bir işlev gördü.

Diğer bir eksiklik ise, işçi gençlik ayağının KGÖ çalışmalarında yer almamasıdır. Tamamen öğrenci gençlik çalışması, KGÖ'yü anlatmıyor. Eğer işçi gençlik çalışması KGÖ'nün içinde başarılamazsa KGÖ hep güdük bir örgütlenme olarak kalacaktır.

Son olarak da KGÖ'nün merkezi bir örgütlenme olmayışının, tüm parti çapında ayağa kaldırılmayışının, özellikle, Türkiye'de bir bütün olarak davranamayışının yanlış olduğunu belirtmeliyim.

Belki bu söylediklerim yönetici yoldaşlar tarafından nesnel gerçeklere uymayan bir değerlendirme olarak görülebilir. Sorunları genele bakarak daha iyi gören bu yoldaşlarımız haklı olabilirler. Olanaklarımız yetersizdi denebilir. Ama bugün artık, — geldiğimiz düzeyi görerek söylüyorum ki, — bu geride kalmıştır. Varolan gücümüzü değerlendiremezsek, hem parti, hem de mücadele açısından yanlış adım atmış oluruz.

KGÖ çalışmasındaki bu eksiklikler, ağırlığıyla öğrenci örgütlenmesi olmamızı, geleceğe yönelik uzun erimli düşünememeyi, ağırlıklı olarak bağlı bulunulan alanın ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik çalışmayı, dağınık ve birbirini etkilemeyen bir gençlik örgütlenmesini getirmiştir.

Bu olumsuzlukların yanına, neler kazandık sorusuna vereceğimiz yanıtları eklediğimizde resim tamamlanacaktır. Bu kadar sıkıntının arasında çok şey kazandığımızı söyleyebiliriz. Çünkü doğru bir ideolojimiz, parti çıkarlarını başa alan bir düşüncemiz ve örgüt kültürümüz var. Bunlar geriye kaymamızı engelleyen takozlar oldu. Partimizin bu güçlü yapısı olmasaydı, bu duruma gelemezdik. Şimdi artık KGÖ'müz vardır, KGÖ kültürü oluşmaktadır ve tüm eksikliklerine rağmen KGÖ'lüler partimizin geleceğini temsil ediyorlar.

KGÖ'lü yoldaşlar ne yaptıklarını bilen, hangi dönemden geçtiklerini ve partinin onlardan neler beklediğini bilen yoldaşlardır. Kuşkusuz daha da öğreneceğiz, daha da ilerleyeceğiz. Bu sorunları yaşamasaydık, bu güzelliği kurabilir miydik bilemiyoruz.

Bugün komünist gençlik örgütlenmesi, çalışma yaptığı alanlarda kendini kanıtlamış ve yeni bir dönemecin başına gelmiştir. Bundan sonrası daha da gelişme ve daha da güçlenme olacaktır.

Nasıl bir gençlik örgütlenmesi?

Yukarıda belirttiğim noktaların ışığında, nasıl bir gençlik örgütlenmesi konusunda şunları öneriyorum:

— Partimizin gençlik örgütlenmesi tartışmalarından çıkacak sonuçta, KGÖ'nün parti genelinde merkezi bir yapıya kavuşturulması mutlaka yer almalıdır. Parti merkezinin eliyle oluşturulacak merkezi bir KGÖ bürosu/komitesi olmalı, bu büro/komite tüm ülkedeki gençlik örgütlenmesini, ideolojik ve pratik olarak yönetmelidir.

Özellikle gençlik alanında, ülke bütününde kollektif çalışma yoktur. Ege'de ya da İç Anadolu'da gençlik çalışması yürüten yoldaşlar ne yapıyorlar, neler düşünüyorlar, neye ihtiyaç duyuyorlar bilemiyoruz. Gençlik ayrı bir alan olarak varsa, o zaman kendi iç hedefleri, eylem günleri vb. ortak olmalıdır. Ancak bu şimdi olanaklı kılınamıyor. Bu merkezi liderlik gençlikte çalışan yoldaşlara ideolojik ve pratik olarak yön verecek ve ortak hareket etmenin olanaklarını açacaktır.

— KGÖ kesinlikle merkeze doğrudan bağlı olmalıdır ve başka alanların parçası olmaktan kurtarılmalıdır. KGÖ çalışmasının eğer hem legal olanaklardan yararlanmayı gerektiren, hem parti işleyişi açısından illegal yönleri varsa, biz onu legal alanın parçası olarak çalıştırdığımızda tam verim alamayız. KGÖ'nün sokak eylemleri ağırlığıyla ön plandaysa, KGÖ'yü, doğası böyle olmayan alanların altında düşünemeyiz.

— Komünist gençlik örgütlenmesine yönelik bir program ve strateji hazırlamak yararlı olacaktır. Neyi hedefliyoruz? Hangi kesimi, nasıl örgütleyeceğiz? Üyelik konusu nasıl olacaktır? Üyelik parti üyeliği ile eşitse alt birimleri nasıl kuracağız? Bu sorulara birlikte yanıt vermeliyiz.

— Aynı zamanda, gençlik örgütlenmesine yönelik geniş bir broşür çıkarmamız yararlı olacaktır.

— KGÖ'nün işçi gençlik ayağı zaman geçirilmeden oluşturulmalıdır. İşçi gençlik ayağını öğrenci gençlikte çalışan yoldaşlar yaratamazlar, bu nedenle işçi gençlik için kadro verilmelidir. İşçi gençlik ayağı olmayan KGÖ düşünemiyoruz. Öğrenci kültürünün işçi gençlik kültürüyle yanyana gelmesi partimizin çıkarınadır. Bu hem genelin militanlığını artıracak, hem de işçi kültürünü yayacaktır.

— KGÖ'nün TKP geleneğinin bir parçası olduğu tartışmasızdır. Ancak gençliğin genelinin bu geleneğe kazanılması, küçük burjuva örgütlenmelerinin ideolojik sergilenmesiyle daha hızlı olacaktır. Bu nedenle işçi sınıfının devrimci yolu, partinin siyasal hegemonyası ve enternasyonalizm, gençlik örgütlenmemizin vazgeçilmez köşe taşları olmalıdır. Partinin ve sınıfın çıkarlarını başa almayan bir KGÖ istemiyoruz.

— TKP gençlik örgütlenmesi geleneğine, yığınsallık önemle yazılmalıdır. Biz, dar kadro hareketi ya da partinin yalnızca adını duyuran bir örgüt olmak yerine, gençliğin en geniş kesimlerini TKP-KGÖ bayrağı altında toplayan, yığınsal bir gençlik örgütünü hedeflemeliyiz. Bu nedenle de, illegal yapıyı koruyarak legal olanakları sonuna kadar kullanılan bir örgütlenme yapmalıyız.

— Legal bir örgüt de kurulmalıdır ancak temel amacımızın bu olmadığını belirtmeliyiz. Çünkü legal örgütlenme yığınsallaşmanın bire bir yaratıcısı değildir. Komünistler için yığınsallaşma, güven temelinde, inanç temelinde KGÖ'ye insan kazanmak için gereklidir. Doğru söylemekten (legal mevzileri kaybetmemek için) korkarsak yığınsallaşmanın KGÖ'yü eriteceğini görmeliyiz. Legal örgüt partiyi yığınların içine gömebilmek için yararlıdır. Legal olanaklar da bunu kolaylaştırdığı için yararlıdır.

— KGÖ'ye yönelik, merkez yayın organımızın insiyatifinde bir gençlik ekinin ya da ayrı bir illegal yayının çıkarılması çok yararlı olacaktır.

* * *

Değerli yoldaşlar, bu öneriler daha da çoğaltılabilir ancak genel hatlarıyla bunlardır. Tartışmayı genişletmede bunların yardımcı olacağına inanıyorum.

Gençlik örgütlenmesi bence bir yere gelmiştir ve ileriye gidecek gücü vardır. Partinin biraz derlenip toparlamasıyla çok hızlı gelişeceğimiz bir gerçektir. Tüm Türkiye çapında örgütlenmemiz, ayaklarımızın izini toprağa kazıya kazıya ilerlememiz için nesnel koşullar vardır. TKP'nin komünist gençlik örgütlenmesinin bugün varolan boşluğu doldurması için, bu yeni dönemeci elbirliğiyle dönmemiz gerekiyor.

Partinin üye kazanmasında, sesini yükseltmesinde KGÖ çok önemli işlevler görecektir. Tüm partili yoldaşlardan ve sempatizanlardan istediğimiz, bu çabaya el vermeleri, yön göstermeleridir. Bunun için önerilerinizi bekliyoruz.

Yoldaşça selamlar.

Duyuru

Yoldaşlar,

Genel sekreter Veli Dursun yoldaşımız, Tüzüğümüzün 14. maddesi uyarınca, merkez organda, gençlik örgütlenmesi konusunda tartışma açmıştır.

Tartışmanın amacı, gençlik örgütlenmesi konusunda parti çapında canlı bir fikir alışverişi olmasını, Merkez Komitemizin alacağı kararlara kollektif katkı yapılmasını sağlamaktır.

Asıl olarak gençlik alanında çalışan yoldaşlarımızın, ama aynı zamanda tüm yoldaşlarımızın da katılmalarında yarar olan bu tartışma için gönderilecek yazılar, yalnızca Türkçe açısından redakte edilerek yayınlanacaktır

İşçinin Sesi

Yalçın Küçük ben yazdığımı bir daha okumam diye övünüyordu

YAZDIKLARINI OKUMAYANLAR OKUMADAN DA YAZIYORLAR

Belgelere, verilere, gerçeklere hiç sadık kalmadan, istediğini söylemek, *Toplumsal Kurtuluş*'un belirleyici özelliğidir.

Toplumsal Kurtuluş dergisinin Nisan 1990 sayısında, Haluk Yurtsever'in yakında çıkacak bir kitabına, Çelik Bilgin'in yazdığı sunuş yayınlandı. Bu yazıda, teorik, siyasal çeşitli yanlışlar var. Biz bunlara değil, yalnızca, Haluk Yurtsever'in geçmişine ve bizi de ilgilendiren bazı verisel yanlışlara değineceğiz.

Yazının ilgili bölümlerinde şöyle deniyor:

"Haluk Yurtsever, 'parti' arayan bir yürüyüşçüdür.

"Parti aramak, sosyalizme yol almaktır.

"Parti aramak, iktidarın kapısına dayanmaktır.

"...

"Haluk, bu incelemelerinde parti arayışını sürdürüyor. TİP'in üniversitede prestij kaybettiği bir sırada Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının etkinliğinde İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde okuyor. Öyle anlaşılıyor, iki eğilime de hem düşman ve hem de dost olmuyor; uzak kalıyor. Eylemlerin içinde, TİP ve MDD ideolojisinin ise dışında kalıyor.

"Avukatlık stajı ve askerliğini yaptıktan sonra ani bir kararla ve hiçbir bağlantı kurmadan, parti peşinde, kendisini Türkiye dışına atıyor. Karşılaştığı TKP'dir. 1970 yıllarında TKP atılımını gerçekleştiren en fazla on genç adamın arasında yer alıyor.

"...

"(Haluk'la) tanışmam aslında ' kitabıyla başladı. İlkesel konularda pazarlıksız tutumu beni oldukça etkiledi. R.Yürükoğlu'na bağlanan 'En Zayıf Halka' kitabının İ.Bilen'in telkinleriyle yazıldığını biliyor ve bunlara bakarak da TKP'nin bir devrimci hazırlık içinde olduğuna inanıyordu. Aydan Bulutgil-Nabi Yağcı'nın dönüşünü kabul etmedi ve hiçbir önkoşul koymadan TKP-İşçinin Sesi içinde yerini aldı.

"Daha sonra yüzyüze beraberliklerimizde Haluk'un buradaki pazarlıksız tutumu ile çok zaman gösterdiği tartışma sabrının karşılaştırmasından şaşırdığımı eklemek zorundayım. Haluk'un küçük kardeşi ve Yoldaşım Cüneyt, belki de üzerinde taşıdığı, birisi faşistlerin ve diğeri eski yol arkadaşları TKP'lilerden gelen hatıra iki kurşunun da etkisiyle, Yürükoğlu'nun liderliğinde bir oluşumdan 'parti' gelmeyeceğini hemen anladı ve pek çok sevdiği kardeşiyle de siyasal bağlarını kesmekte gecikmedi. Haluk, 'parti' arayışı hırsıyla burada da daha sabırlı hareket etti.

"Politika durmaz.

"Eylem beklemez.

"Arayış duraksamaz.

"'Kurtuluş Yolu', Haluk'un bundan sonraki durağıdır. Buradaki düşünceler ile bugün Kurtuluş'ta yayınlananlar birbirine yakın düşüyor. Bu önemlidir. Ancak Haluk'un Toplumsal Kurtuluş'un çıkışında da pazarlıksız ve ilkeli bir tutum aldığını hatırlıyorum. Eylem alanı Türkiye'de ve burada iş yapanlarla birlik olmak gerekir; hep böyle düşünüyor. Böyle düşününce birlikte arayış kaçınılmaz oluyor.

"Benimle, Çelik Bilgin'le, bir önemli biçem farkı var: Daha sabırlı ve daha temkinlidir. Bu nedenle birbirimizi tamamladığımızı düşünüyorum...

"Arayış ortaktır.

"Arayış heyecandır.

"Batı ve Doğu çizgileri arasında artık arayış bizimdir.

"Bizim olan ise yaratıcıdır."

Yazının ve *Toplumsal Kurtuluş*'un genel havasını biraz yansıtabilmek için, ilgili bölümü aktarırken, yazarın konumuzla doğrudan ilgisi olmayan bazı sözlerini de aktardık. Troçkistlerin ezeli muhalifliği gibi, *Toplumsal Kurtuluş*'çuların da ezeli "arayışçı"lığı, arayıp durarak sosyalizme yol alındığını, iktidara dayanıldığını düşünmeleri, heyecanı parti çatısı altında mücadelede değil "arayış"ta bulmaları ve tüm bunları anlatırken işçi sınıfına yabancı garip bir mantık ve dil kullanmaları dikkati çekiyor.

Toplumsal Kurtuluş'un, bu yazıyla bir kez daha sergilenen bir özelliği de, belgelere, verilere, gerçeklere hiç sadık kalmadan, istediğini söylemesidir. Burada bizi asıl ilgilendiren bu özelliğidir. Şimdi verisel yanlışları ayıklamaya çalışalım.

1. Haluk Yurtsever, Hukuk Fakültesi'nde okurken CHP'li bir sosyal demokrattı. Bu bir suç değildir ama bu durumun, "eylemlerin içinde, TİP ve MDD ideolojisinin ise dışında" diye yansıtılması, gerçekleri çarpıtmak, dolayısıyla suç olur.

2. Haluk Yurtsever'in kendisini Türkiye dışına atması parti arayışıyla değil, İngilizce öğrenme çabasıyla bağlıydı. Ancak TKP'yle karşılaştı ve yoldaşlarımızın yoğun çabaları sonucu 1973 yılında partili oldu. Bu bir ilerlemedir ama kendisi Türkiye dışına "parti peşinde" çıktı dendiği zaman, çarpıtma içermektedir.

3. TKP'nin 1973 atılımının yolu, gerçekte 1970-1972 yıllarında döşenmiştir. Haluk Yurtsever, bu yolu döşeyenler arasında değil, atılımın başlamasıyla kazanılan ilk partililer arasındadır. Kendisi partide çalışmaya başladığında, kadroların durumu, artık "en fazla on genç adamın" çok ötesine geçmişti. Bu da bir onurdur ama gerçekleri çarpıtanların elinde gölgeleniyor.

4. "R.Yürükoğlu'na bağlanan 'En Zayıf Halka' kitabı" ne demektir? Bir kez, Yürükoğlu yoldaşımızın adını biz düzelterek yazıyoruz. Yazıda Yörükoğlu'dur. İkincisi, kitabın adı, "En Zayıf Halka" değildir, bu ad kitabın özünü doğru veren bir kısaltma da değildir. Bunlar küçük ama yapılan hiçbir işin düzgün yapılmadığını gösteren önemli ipuçlarıdır. Üçüncüsü, *Toplumsal Kurtuluş*'un ciddiyetten uzak yaklaşımını güzel yansıtan bu sözlerle, "kitabı R.Yürükoğlu yazmadı ya da kitaptaki fikirlerin ana kaynağı o değildi ama kitap ona bağlanıyor" mu denmek isteniyor? Kitaptaki fikirler *İşçinin Sesi*'nde çıktıktan sonra, taşıdığı devrimci özün bir göstergesi olarak Bilen yoldaş, bu fikirlerin kitap olarak da çıkmasını istedi. *İşçinin Sesi*'nin 53-95.sayıları bunun belgesel kanıtıdır. Bunun tersini, hem de geçerken ima etmek, ciddi bir çarpıtma bile değil, terbiyesizliktir.

5. Haluk'un küçük kardeşi Cüneyt'in "belki de üzerinde taşıdığı, birisi faşistlerin ve diğeri eski yol arkadaşları TKP'lilerden gelen hatıra iki kurşunun da etkisiyle, Yürükoğlu'nun liderliğinde bir oluşumdan 'parti' gelmeyeceğini hemen" anlamasından söz ederken de sanki kurşunu bizler atmışız gibi çirkin bir ima vardır. Cüneyt partiden faşizm döneminin öğrenci, aydın kökenli devrimcilerde yarattığı karamsarlık nedeniyle gitmiştir. Bu bir yana, TKP içinde, tasfiyeciliğe, kurşun sıkmaya, ihbarcılığa vb. karşı tek doğru kavgayı *İşçinin Sesi* vermiştir. Böyle bir harekete bu çirkin imada bulunmak, *Toplumsal Kurtuluş*'un şımarıklığının bir göstergesidir.

6. Haluk'un "ilkesel konularda pazarlıksız tutumu"na gelince. Bu konuda biz öznel fikir değil, verilerden çıkan sonucu belirteceğiz. Buna göre, yıllar içinde Haluk Yurtsever'in belirleyici özelliği, kaypaklığı ve ortacılığı olmuştur.

— Haluk Yurtsever, 1979'da TKP içinde açık kavga patlak vermeden, *İşçinin Sesi*'nde ve *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında yazılan bütün görüşleri *benimsediği* halde, Mayıs 1979'da, Veli Dursun'un Merkez Komitesi'nden çıkarılması konusunda *evet* oyu kullandı. Bu ne biçim ilkesellikti?

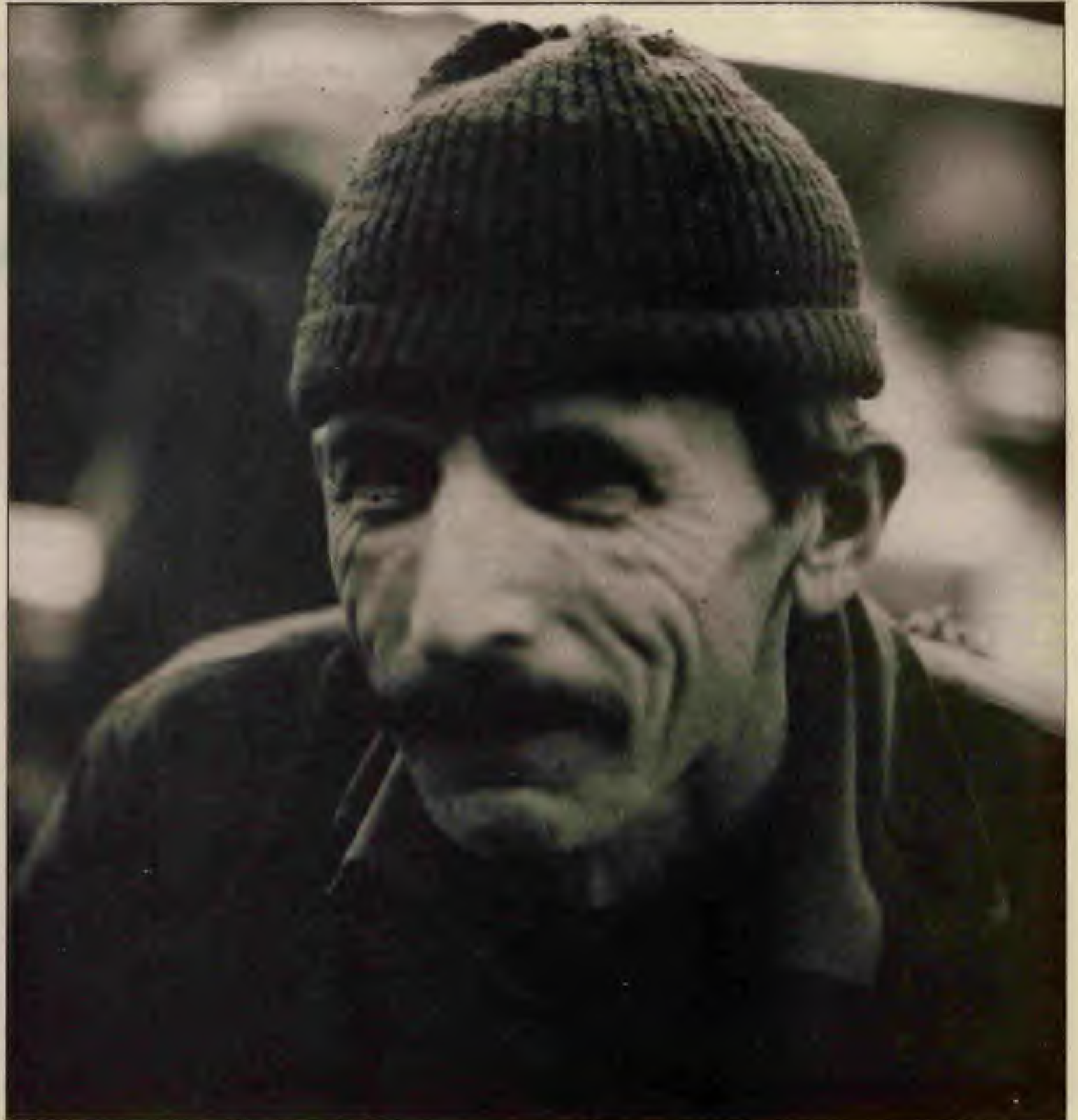
— "Aydan Bulutgil-Nabi Yağcı'nın dönüşünü kabul etmedi" sözü anlamsızdır. Aydan Bulutgil açık kavgadan sonra çizgi değiştirmiş sayılabilir ama Nabi Yağcı bir yerden dönmüş değildir. O TKP içinde en sağı, TİP'in Eminönü ilçesini temsil etmenin ötesine hiçbir zaman geçemedi. Haluk Yurtsever, kendisi *İşçinin Sesi*'nden yana olduğu halde, açık kavga patlak verdikten sonra da uzun süre hem *İşçinin Sesi*'yle, hem menşevik yönetimi temsilen Aydan Bulutgil ve Nabi Yağcı'yla görüşmeye devam etti. İlkesel tutum bu değildir.

— Haluk Yurtsever, bundan sonra da, Yürükoğlu yoldaşımızın deyimiyle, çitin üstünde oturmaya devam ediyordu ki ("*İşçinin Sesi*'nde Kriz Olmaz", *İşçinin Sesi*, sayı 272, s.10), menşeviklerin *Savaş Yolu* dergisi, kendisinin gönderdiği bir yazıyı sansürlü bastığı için *İşçinin Sesi*'nden yana açık tutum almak zorunda kaldı. İlkesellik, en başından açık konum almayı gerektiriyordu.

— Haluk Yurtsever'in, "Kurtuluş Yolu durağı"na giderken verdiği başıbozukluk, kaypaklık ve ihbarcılığa kadar uzanan onursuzluk örnekleri ise, *İşçinin Sesi*'nin 270-275.sayılarında ve İşçinin Sesi Yayınları'nın 43 numaralı ve *Tutanaklar* adlı kitabında belgelenmiştir. Saymakla bitmeyecek kadar çok olan bu örnekler, Haluk Yurtsever'in ilkesizliğini ve pazarlıkçılığını kendisinin bile itiraz edemeyeceği bir kesinlikte kanıtlamıştır. Nitekim kendisi itiraz etmeye kalkmamıştır.

Haluk Yurtsever, faşizmin çözüldüğünü önce kabul edip, sonra fikir değiştirmiştir. Asıl olarak parti disiplininden duyduğu sıkıntıdan kurtulmak için giriştiği çok çirkin hareketlere, bu "yeni" fikrini bahane etmiştir. *Kurtuluş Yolu*'ndan *Toplumsal Kurtuluş*'a terfi ettikten sonra, faşizm konusunda "hangi ilkesel konumu" aldığını bilmiyoruz, ama komünist partisinden kaçışın kılıfı olarak "parti arayışı"nı fetişleştirme, en önemli konularda bukalemun gibi renkten renge girme ve hiçbir belgesellik aramadan istediğini istediği gibi gösterme konularında *Toplumsal Kurtuluş* ile anlaşma içinde bulunduğu görülmektedir.

S.Günbudak

Toplumsal Kurtuluş'*un işçi sınıfına yabancı, garip bir mantığı ve dili var.*

Yüzbinlerce işçi, emekçi, 1 Mayıs'ı coşkuyla ve militanca kutladı

HAYDİ 1 MAYIS 1991'E!

En "düşük" düzeyi iş durdurma olan eylemler, tüm ülke çapında yaygındı. İstanbul'da Taksim'e giriş engellenmeye çalışıldı. Buna rağmen, Alan'a teker teker giren çok sayıda devrimci, Taksim'de, hem de yumruklarını kaldırarak, slogan atarak saygı duruşu yapmayı başardı. Yıllardır süren 1 Mayıs Alanı muharebesinde, şeytanın bacağı kırıldı.

Tüm Türkiye'de yüzbinlerce işçi ve emekçi, 1 Mayıs'ı çeşitli biçimlerde, militanca ve coşkuyla kutladı. "İşçilerimizin büyük kısmı"nın "bugünü idrak ettiği" devlet yetkililerince de kabul edildi. İşin hoş tarafı, bu yetkililer, sokak eylemlerine karşı konuşurken, "işçilerin büyük kısmı bugünü kanunlar çerçevesinde idrak etti" diye, işçilere "teşekkür" ettiler. Böylece, en yaygın kutlama biçimi olan "iş durdurma", "kanunlar çerçevesinde" sayılmış oldu! Zamanı geldiğinde bunu kendilerine hatırlatırız. Öte yandan bu yıl, 1 Mayıs Alanı Taksim'e daha da yaklaşılmış, hatta artık ayak basılmış oldu. Bunlar, burjuvazinin bütün engelleme, yasaklama çabalarına rağmen, 1 Mayıs'ta mevzi kaybettiğinin, işçi sınıfının ise yeni mevziler kazandığının yalnızca birkaç kanıtıdır.

Genel manzara

Hemen hemen tüm işkollarında, bildiri okuma ve 1 Mayıs 1977 şehitleri için saygı duruşu gibi eylemler sırasında iş durduruldu. Özellikle metal, petro-kimya, karayolu, ulaştırma ve enerji işkollarında, yarım günlük, bir günlük iş durdurmalar, iş yavaşlatmalar oldu.

En "düşük" düzeyi iş durdurma olan eylemler, tüm ülke çapında yaygındı. Ankara, İzmir, Diyarbakır, Gaziantep, Adana, Hatay, Bursa, Edirne, Mersin, Malatya, Erzincan ve Bolu'da küçüklü büyüklü çeşitli sokak eylemleri nedeniyle, açıklanan verilere göre, bin kadar insan gözaltına alındı. Ancak 1 Mayıs'ın kalbi, kuşkusuz İstanbul'da attı.

İstanbul'da Taksim'e giriş engellenmeye çalışıldı. Buna rağmen, Alan'a teker teker giren çok sayıda devrimci, Taksim'de, hem de yumruklarını kaldırarak, slogan atarak saygı duruşu yapmayı başardı.

Öte yandan, Güngören, Tarlabaşı, Dolapdere, Merter-İncirli, Topkapı, Harbiye, Gümüşsuyu, Kasımpaşa ve Zeytinburnu'nda sokak eylemleri ve çatışmalar oldu. Eylemler sırasında polis telsizlerinden Anadolu yakasında 2 kişinin çatışmalarda öldüğü duyulduğu halde, sonradan böyle bir açıklama yapılmadı. Alman gazeteleri, 1 kişinin öldüğünü yazarken, Türkiye'de yapılan açıklamalara göre, 7'si polis, 50 kişi yaralandı. Yaralılardan İTÜ öğrencisi Gülay Beceren felç oldu.

1 Mayıs günü İstanbul'da en az 3000 kişi gözaltına alındı. Yalnızca Gayrettepe ve Şişli'de gözaltında bulunanların sayısı 1200'dü. Karakollar yetmedi, gözaltına alınanlar çevredeki pasajlara, sinemalara dolduruldu. Gözaltına alınanlar bulundukları yerlerde de sloganlar bağırdılar, marşlar söylediler, eylemi sürdürdüler. Fabrikalardan, sokaklardan olduğu kadar, karakollardan da coşku fışkırdı.

Eylemler İstanbul'un bir yakasını tümüyle kaplamışken, çoğu yerde eyleme katılanların ancak küçük bir oranının gözaltına alınabildiği gözle görülmüşken ve neredeyse yalnızca gözaltına alınanların sayısı 4000'e yakınken, resmi açıklamalarda tüm eylemlere katılanların 4000 kişi olduğu söylenmesi, en azından İstanbul halkı açısından hiç de inandırıcı olmamıştır.

1 Mayıs Alanı muharebesi

1980 öncesinde yükselen işçi hareketi, Taksim'i, 1 Mayıs Alanı olarak adlandırmıştı. Bu, sınıf mücadelesinde, kanla sulanmış olan, bir ad ve alan sorununun çok ötesinde anlam taşıyan bir kazanımdı. 1977 1 Mayıs'ında sınıf mücadelesi o alanda doruğa ulaşmış, bu nedenle karşı-devrimin saldırısına uğramıştı. 1978'de gerileme vardı ama 1 Mayıs yine yüksek bir düzeyi anlatıyor, yeniden ilerlemenin filizlerini içinde barındırıyordu.

O zamandan bu yana daha da zengin bir deneyim edinen işçi sınıfımız, kaybedilen mevzileri geri almak, bununla yetinmeyip, hem yeni mevziler kazanmak, hem de kazanılanları kalıcılaştırmak için devrimci mücadelesini, bu kez zafere gitmecesine, yine yükseltiyor. Bu mücadele içinde, 1 Mayıs Alanı'nı yeniden zaptetmeyi de çok önemli görüyor. Alan'ın zaptı demek, bu kez sınıf mücadelesinin, daha ilk kabarma aşamalarında bile, eskinin ileri bir düzeyinde olması demektir. İlerlemenin sürekliliği anlamına gelmektedir. Aynı şey, tersinden burjuvazi için de geçerlidir. Bu yüzden o da bu mevziyi vermemek için elinden geleni esirgemiyor.

Böyle bir temelde, yıllardır, 1 Mayıs Alanı için kıran kırana bir muharebe yürüyor. Çatışmalara giriliyor, şehitler veriliyor. Bu muharebe bu yıl da sürdü. Bu yıl alana ayak basıldı, şeytanın bacağı kırıldı. Gelgelelim, şeytanın bacağının kırılması yetmiyor, kafasının kırılması gereklidir. Bu da daha kararlı saldırmakla olur.

Çok geniş işçi ve emekçi yığınlar, siyasal açıdan son derece militan ve kararlı bir konumdadır. Mücadeleye her an yeni yeni katılımlar olmaktadır. Gözler şimşek gibi ileriye bakmaktadır. Eylemlerden en ileri istemler fışkırmaktadır. Siyasal açıdan sorun yokken, sorunlar gelip örgütsel soruna takılmaktadır. Bu 1 Mayıs bunu en açık biçimde yansıtmıştır.

Siyasal örgütlenmeler, faşizm yıllarında yenen ağır darbeler nedeniyle, ortamın gerektirdiğinden daha yavaş güç kazanmaktadır. Bu durumda acil olarak ele alınması gereken sorun, sendikal örgütlenmedeki tıkanıklığı aşmaktır.

Haydi 1 Mayıs 1991'e!

Haydi 1 Mayıs Alanı'nı zaptetmeye!

Burjuvazinin 1 Mayıs'daki taktik üstünlüğü şu gerçeği gizleyemedi

Burjuvazi korku içind yk n işçi sınıfı saldırı psikolojisindeydi

1 Mayıs'ta ilk dikkatimizi çeken şey burjuvazinin taktik ve örgütsel üstünlüğüydü. Bunu açık koymak gerek. Ama psikolojik üstünlük ve saldırı psikolojisi işçi sınıfındaydı. İşçi sınıfı 1990 1 Mayıs'ında bu üstünlüğüyle savaş bayrağını yükseltti.

Merkez Komitemizin son değerlendirmeleri ışığında Türkiye gerçeklerine baktığımızda dünyadaki karşı-devrimci dalganın ülke içi sınıf mücadelesine etkisini gerçekten de çok iyi gözlemleyebiliyoruz.

Dünya sosyalist sistemi hızlı bir çöküş içinde, dünya komünist hareketi çatırdıyor. Basını, yayını her türlü iletişim araçlarıyla tüm dünyada burjuvazi, "Marksizm öldü, komünizm öldü" teranesini işliyor. Marksist olmadığı çoktandır ispatlanmış revizyonizm bu türküye eşlik ediyor. Dünyadaki bu iğrenç revizyonist bataklığın Türkiye'deki resmi temsilcisi TBKP çevresi de "sınıf mücadelesi ikincil plana düşmüştür" diyor.

İşte 1 Mayıs 1990 böyle bir ortama denk geldi. Bizim Türkiye burjuvazisi ve basını, bir yandan MK Değerlendirmeleri'mizde sözü geçen, ilan edilmemiş yıpratma savaşında üzerine düşeni yaparken, bir yandan da çok iyi gördüğü Marksist-Leninist gelişmenin önünü nasıl alabilirim diye uykularından oluyor. Bu ortamda korkuyu dindirmek amacıyla TBKP program yayınlaya yayınlaya bir hal oldu. Artık insanlar "alo, alo, bu bir TBKP deneme programıdır" diye TBKP'nin programlarıyla alay ediyorlar. Bu da gösteriyor ki, tüm emperyalist sistemin iç yüzünü sergiliyen Türkiye gibi zayıf halka ülkelerde Marksizm-Leninizm bütün gücüyle, yaşıyor.

Yukarıda, MK Değerlendirmesi'ne de atıfta bulunarak "ilan edilmemiş yıpratma savaşı"ndan söz ettik. 1 Mayıs öncesi basını şöyle bir incelediğimizde bu yıpratma savaşının yürüdüğünü apaçık görürüz. 1 Mayıs yaklaştıkça polisin amansız hazırlıklarından, silah kullanabileceğinden, sayısından vb. sözeden basın, adeta bu kavgada üzerine düşeni yapıyor, korku salmaya çalışıyordu.

Partimiz "1 Mayıs'ta 1 Mayıs alanındayız" dedi. Bölgemizdeki pullamalarımızda, propagandamızda biz de "1 Mayıs'ta 1 Mayıs alanındayız" dedik. Yine merkezi karar doğrultusunda Adana'dan bir minibüs ayarladık ve yola çıktık. Şarkılı, türkülü, şiirli, çok neşeli bir yolculuktan sonra İstanbul'a vardık. Yolda geçirdiğimiz çok tehlikeli bir trafik kazası ve daha önce, Ankara yakınlarında hastalanan bir yoldaşımızı hastaneye kaldırmamız bile moralimizi bozmadı. Çünkü kavgaya, gidiyorduk.

1 Mayıs'ta ilk dikkatimizi çeken şey burjuvazinin taktik ve örgütsel üstünlüğüydü. Bunu açık koymak gerek. Ama psikolojik üstünlük ve saldırı psikolojisi işçi sınıfındaydı. İşçi sınıfı 1990 1 Mayıs'ında bu üstünlüğüyle savaş bayrağını yükseltti, burjuvaziyi korkudan titretti.

Burjuvazi bu yıl yalnız Taksim'i değil, çevre yollarını da tutmuştu. Buna rağmen meydan ve çevresinde 30 bini aşkın insan cıvıl cıvıl dolaşıyor ve kıvılcım bekliyordu. Birkaç yerde yürüyüşler oldu. Silahlı taşlı sopalı çatışmalar oldu. Kazlıçeşme'de, Kola Fabrikası'nda, Tekel'de ve İstanbul'da birçok işyerinde 1 Mayıs şanına yaraşır şekilde kutlandı. İşçiler artık 1 Mayıs kutlamasına bile silahlı, taşlı sopalı katılıyorlardı. Taksim ve çevresinde yakalanan 10 silah, bir yığın çivili sopa, zincir, kazma bunu gösteriyordu. 3000'i aşkın insan gözaltına alındı. Adana bölgemizden gelenlerden de yakalananlar oldu.

Şişli'de, Beyoğlu'nda 1 Mayıs tutukluları polisin üzerine yürümüşler. İki günlük açlık grevi yapmışlar. Sloganlar, marşlar, şiirler, türküler ve halaylar. "Yaşasın 1 Mayıs" diye slogan atmışlar. Kapılar dövülmüş, isyan çıkmış. Polisler kaçacak delik arıyorlarmış. Korku ve telaş içinde, özellikle erkeklerin olduğu bölümlere giremiyorlarmış. 17-18-19'unda, gençlerimiz polislere saldırıyor ve "biz 1 Mayıs'a geldik onu kutlayacağız" diyorlarmış. Bu kadar "suç işleyen" insanlar serbest bırakılmak zorunda kalmışlardır.

Bütün bunlar, 1990 1 Mayıs'ı bize bir tek şey öğretiyor: Sınıf mücadelesi bütün keskinliğiyle sürüyor ve Marksizm-Leninizm bu mücadelenin en önünde yürüyor.

Yaşasın partimiz!
Yaşasın işçi sınıfı!
Yaşasın 1 Mayıs!

Mustafa Kaplan, Adana

Yazılama ve pullama yaptık

Türkiye işçiden yana büyük bir değişim geçirmek durumundadır. İşçiler yaptıkları eylemlerle bunu gösteriyorlar. Bu yıl 1 Mayıs böyle bir döneme rastladı.

1 Mayıs, tüm dünya ve Türkiye işçi sınıfı için önemli bir gündür. Bu nedenle "tomurcuk" olarak 1 Mayıs öncesinde İzmit'te yazılama ve pullamalar yaptık. Yazılarımızda "1 Mayıs 1 Mayıs Alanı'nda kutlanmalıdır" ve "1 Mayıs'ta yükselt işçinin sesini" gibi sloganlar kullandık. Çok güzel oldu.

Haydi 1 Mayıs'a!

Tomurcuk, İzmit